

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 30. 8. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00949

Programová služba: Dvojka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo autorizácie: AT/23

Na základe záverov uvedených v správe, Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi Rozhlas a televízia Slovenska v súvislosti s tým, že na televíznej programovej službe Dvojka, odvysielal dňa 9. 6. 2023 o cca 22:01:48 hod. program *Trochu inak s Adelou* s doplnkovou službou vysielania – titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, v rámci ktorej mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť multimodálny prístup k programovej službe, nedodržaním kvalitatívnych požiadaviek kladených na titulky pre osoby so sluchovým postihnutím ustanovených v:

1. **§ 53 ods. 1 písm. a)** zákona č. 264/2022 Z. z. z dôvodu, že titulky neboli synchronizované so zvukovou stopou programu,
2. **§ 53 ods. 1 písm. c)** zákona č. 264/2022 Z. z. z dôvodu, že titulky mali chyby v písaní a zobrazovaní, ktoré mohli podstatne ovplyvniť celkovú zrozumiteľnosť zachyteného hovoreného prejavu v programe a
3. **§ 53 ods. 1 písm. d)** zákona č. 264/2022 Z. z. z dôvodu, že titulky mohli byť v rozpore s požiadavkami ustanovenými vyhláškou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím.

Úloha č. 1:

Kancelária Rady v zmysle § 123 zákona č. 264/2022 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 15. 9. 2023

Z: ReO

Úloha č. 2:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu začatie správneho konania.

T: 11. 9. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 30. 8. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00949 zaevidovaný dňa 12. 6. 2023

Podávateľ: fyzická osoba

Predmet podnetu: Trochu inak s Adelou

Deň a čas vysielania: 9. 6. 2023 o cca 22:01:48 hod.

Programová služba: Dvojka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo autorizácie: AT/23

Dátum: 22. 8. 2023

OBSAH PODNETU:

„Chybné titulky. Vynechané a nedávali zmysel.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej aj „ZMS“):

§ 53 Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím

(1) *Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sú obrazovo zachytený text v jazyku vysielania alebo programu, ktorý*

a) je synchronizovaný so zvukovou stopou audiovizuálneho diela alebo programu,

b) zachytáva hovorený prejav v audiovizuálnom diele alebo v programe spôsobom, ktorý osobám so sluchovým postihnutím umožňuje porozumieť jeho obsahu a

c) nemá chyby v písaní alebo zobrazovaní, ktoré by podstatne ovplyvnili celkovú zrozumiteľnosť zachyteného hovoreného prejavu v audiovizuálnom diele alebo v programe,

d) je v súlade s požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo kultúry podľa odseku 2.

(2) *Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo kultúry, ustanoví požiadavky, ktoré musia spĺňať titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sprevádzajúce audiovizuálne diela, programy televíznej programovej služby a programy audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.*

Vyhláška Ministerstva kultúry č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím (ďalej aj „vyhláška č. 12/2016 Z. z.“):

§ 1

Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím (ďalej len „titulky“) musia spĺňať tieto technické požiadavky:

a) text titulu je zarovnaný na stred,

b) maximálny počet znakov v riadku je 36 vrátane medzier,

c) titulok pozostáva maximálne z dvoch riadkov,

d) čas zobrazenia titulu je primeraný na zabezpečenie jeho čitateľnosti,

e) titulok je zobrazený na tmavom podklade a jeho farba je v kontraste voči farbe podkladu; farba titulu nesmie byť červená, fialová ani sivá.

§ 2

(1) *Pri zobrazení titulkov zachytávajúcich hovorený prejav viacerých postáv sa použije farebné odlíšenie titulkov. Farebné odlíšenie titulkov sa použije v jednom audiovizuálnom diele alebo v jednom programe najviac v piatich farbách.*

(2) *Pri zobrazení titulkov sa pomlčka na začiatku vety použije ako znamienko na oddelenie hovoreného prejavu jednej postavy od predchádzajúceho hovoreného prejavu inej postavy. Počas trvania hovoreného prejavu postavy, ktorý sa pre rozsiahlosť rozdelí do viacerých titulkov, sa pomlčka určujúca zmenu postavy ďalej neumiestňuje.*

(3) *Pri zobrazení titulkov zachytávajúcich hovorený prejav postavy, ktorá nie je v danom momente v audiovizuálnom diele alebo v programe zobrazená, sa na začiatku identifikuje táto postava menom alebo iným označením, pričom identifikácia postavy sa uvedie titulkom zobrazeným veľkými písmenami, ktorý je ukončený dvojbodkou.*

(4) *Ak je hovorený prejav postavy ovplyvnený emočným prejavom, ktorý nie je zo zrkového vnemu zrejmý, ale má vplyv na priebeh deja, tento emočný prejav sa identifikuje a zobrazí v titulku malými písmenami v zátvorkách, pred uvedením titulkov zachytávajúcich hovorený prejav postavy ovplyvnený emočným prejavom.*

(5) *Ak titulky zachytávajú vnútorný monológ postavy alebo jej spomienky, zobrazí sa táto skutočnosť v titulku malými písmenami v zátvorkách, pred uvedením titulkov zachytávajúcich hovorený prejav postavy.*

(6) Ak je súčasťou audiovizuálneho diela alebo programu krátky dialóg alebo monológ v cudzom jazyku, ktorý zámerne nie je preložený do slovenského jazyka a je ponechaný v originálnom znení, tento dialóg alebo monológ sa nezobrazuje v titulkoch, namiesto toho sa veľkými písmenami zobrazí titulok, v ktorom sa uvedie, v akom cudzom jazyku dialóg alebo monológ prebieha. Postup podľa prvej vety sa neuplatní, ak by absencia zachytenia hovoreného prejavu titulkami sťažila chápanie sledovaného audiovizuálneho diela alebo programu. V takom prípade sa pred titulkami zachytávajúcimi hovorený prejav v cudzom jazyku zobrazí v titulku veľkými písmenami informácia, v akom cudzom jazyku dialóg alebo monológ prebieha.

(7) Ak je nevyhnutné text titulku skrátiť alebo inak upraviť, nesmie skrátený alebo upravený text meniť alebo skresliť zmysel hovoreného prejavu.

§ 3

Ak sú v audiovizuálnom diele alebo v programe obsiahnuté zvuky, ktoré majú vplyv na jeho dej alebo trvajú viac ako 15 sekúnd bez hovoreného prejavu a pritom nevyplývajú zo zrakového vnemu, je potrebné oznámiť zvuk zobrazením titulku veľkými písmenami.

§ 4

(1) Ustanovenia § 2 a 3 sa nevzťahujú na titulky sprevádzajúce športové programy a spravodajské programy.

(2) Ustanovenia § 1 písm. d), § 2 a 3 sa nevzťahujú na titulky sprevádzajúce programy vysielané v priamom prenose.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ podnetu namietal, že titulky sprevádzajúce program boli chybné, vynechané a nedávali zmysel.

Pri monitorovaní sme zaznamenali isté nedostatky, ktoré by mohli predstavovať rozpor s nasledovnými ustanoveniami:

1) zákon č. 264/2022 Z. z.

- § 53 ods. 1 písm. a) Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sú obrazovo zachytený text v jazyku vysielania alebo programu, ktorý je synchronizovaný so zvukovou stopou audiovizuálneho diela alebo programu,

V prevažnej časti programu boli titulky mierne posunuté oproti hovorenému prejavu, čo podľa nášho názoru mohlo divákovi sťažiť pochopenie obsahu. Napr.:

odznená zložka	titulky
<p>Lukáš K.: Tak som schudol, takže postavy máme plus-mínus rovnaké. Adela V.: Tá dvojčička je na toto veľmi praktická, že vidíš ako by...</p> <p>Lukáš K.: Ako by som mohol, keby som schudol, hej.</p> <p>Adela V.: Niekedy sa aj na Lukáša tak pozeráš, že aj takto by som mohol vyzerat'.</p> <p>Michal K.: Keď som k nemu prišiel, a som tam videl, ako vyzerá, tak že hmm (nesúhlasne).</p> <p>Adela V.: Že takto sa dá bez lícných kostí žiť, aký to musí byť ťažký život,</p>	<p>Tak so schudol. Postavy máme plus-mínus rovnaké.</p> <p>-Dvojčička jej na toto praktická.</p> <p>-Vidím, ako by som vyzeral, keby som schudol.</p> <p>-Niekedy sa na Lukáša pozeráš, že by si takto mohol vyzerat'?</p> <p>-Keď som k nemu prišiel a videl, ako vyzerá, tak že nie.</p>

<p>ale aj ty sa venuješ fotografii, hľadám teraz trošku tie pojítka.</p> <p>Michal K.: Áno. To Lukáš málokedy prizná, že... že ja som ho vlastne priviedol k tej fotografii.</p> <p>Adela V. (m. o.): Priznaj to! Lukáš K.: To si ja nemyslím, ale...</p> <p>Rád si to vypočujem.</p> <p>Adela V.: Výborné.</p> <p>Michal K.: To bolo tak a to ti pripomeniem.</p> <p>Lukáš K.: Dobre.</p> <p>Michal K.: Ešte na základnej škole vlastne sme začali alebo vtedy</p> <p>digitálne fotoaparáty neboli, takže klasickou tou tým mokrým procesom cez kinofilm,</p> <p>tak som si zaobstaral fotoaparát, kinofilmy, zväčšovací prístroj, papiere, chemikálie</p> <p>a doma sme na byte vlastne v kúpeľke si vyvolávali fotky</p> <p>a to sa bratovi zapáčilo, takže sme to potom spolu už praktikovali a... Lukáš K.: Áno, to je pravda.</p>	<p>-Takto sa dá bez lícných kostí žiť, aký to musí byť ťažký život.</p> <p>Ale aj ty sa venuješ fotografii. Hľadám pojítka.</p> <p>-Áno. A to Lukáš málokedy prizná, že ja som ho priviedol k fotografii.</p> <p>ADELA: Priznaj to.</p> <p>-To si nemyslím. Ale rád si to vypočujem.</p> <p>-Výborné.</p> <p>-To ti pripomeniem. Ešte na základnej škole sme začali, vtedy digitálne fotoaparáty neboli, tak mokrým procesom cez kinofilm. Zaobstaral som si fotoaparát, kinofilmy, zväčšovací prístroj, papiere, chemikálie. A doma na byte v kúpeľni sme vyvolávali fotky, a to sa bratovi zapáčilo, tak sme to spolu robili.</p> <p>- To je pravda.</p>
---	--

- § 53 ods. 1 písm. c) Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sú obrazovo zachytený text v jazyku vysielania alebo programu, ktorý nemá chyby v písaní alebo zobrazovaní, ktoré by podstatne ovplyvnili celkovú zrozumiteľnosť zachyteného hovoreného prejavu v audiovizuálnom diele alebo v programe,

V titulkoch sme zaznamenali viaceré chyby v písaní. Išlo napr. o chybné použitie dĺžňov, čiarok, interpunkčných znamienok (1 x otáznik), o chybné uvedené zámená vo vykvaní, o chybné použitie y/i a ý/í v pluráli, o takzvané preklepy, ktoré spôsobili, že šlo o použitie významovo iných slov. Niektoré z uvedených chýb podľa nášho názoru mohli podstatne sťažiť porozumenie obsahu, a teda ovplyvniť celkovú zrozumiteľnosť zachyteného hovoreného prejavu:

odznená zložka	titulky
<p>slabo tľieskate, nepočula som vás, prepáčte,</p> <p>***</p> <p>Adela V.: Ale ich aj potom predávajú, nie?</p> <p>***</p>	<p>Slabo tľieskate nepočula som vás, prepáčte.</p> <p>***</p> <p>-Ale potom ich je predávajú.</p> <p>***</p>

tak vytrápim toho človeka 20 hodín,

alebo teda volá. Skôr teda píše, že videli ťa moji
známi v Bratislave, ale

Adela V.: Tá dvojica je na toto veľmi praktická,
že vidíš ako by...

nevedia, ako majú pohnúť maličkom

Adela V. (m. o.): No, že ako toho človeka
dostaneš do módu, aby to išlo rýchlo

Adela V. (m. o.): Dara sa asi dobre fotí, však?

Lukáš K. (m. o.): No. Dara sa fotí výborne,
keďže ona sa fotí rada a už

Lukáš K. (m. o.): To mám rád, na tej mojej práci,
že presne môžem sa stretávať s ľuďmi,

Lukáš K. (m. o.): Áno, ale tým, že ja som
pracoval v tých lifestylových magazínoch,

a ten nepotrebuje, že sprav zo mňa to a to.

Michal K.: Raz som ich mal na sebe a keď som sa
otočil a zbadal som akú časť tej plachty použil na
zadok, tak teda rovno putovali dole.

Adela V. (m. o.): Ty si si vôbec nevšimol tetu,
ktorá šije?

Adela V.: A čo tak asi suchý zips iba, nie?

Lukáš K. (m. o.): Asi áno. Som sa na to vykašľal,
bol som vlastne dvakrát si to prežiť.

bohužiaľ, a jak prichádzam, otváram tie dvere,
vchádzal do takej veľkej sály

Adela V.: Lebo sú opití

-

alebo treba prezúť gumy, že prídem za tebou,
prezúješ mi gumy na aute

A si hovorím, že teraz mi to tu zničia nejakí
Záhoráci,

tak vytrpí človeka 20 hodín.

-Myslím, že nie, lebo on mi potom
píše alebo vola, že videli ťa moji

-Dvojica jej na toto praktická.

nevedia, ako majú pohnúť maličkom

ADELA: Ako človeka odstaneš do módu,
aby to išlo rýchlo

ADELA: Dara sa asi dobre fotí.

-Dara sa fotí výborne, keďže sa
fotí rada a od malého dieťaťa.

-To mám rád na mojej práci,
že sa mužom stretávať s ľuďmi,

-Tým, že som pracoval
v lifestylových magazínoch

a nepotrebuje, že sprav zo mňa to a to.

-Raz som ich mal na sebe,
a keď som sa otočil a zbadal som,
ktorú časť plachty dal na zadok,

-Ty si si vôbec nevšimol tetu,
ktorá žije?

-Asi suchý zips je tam, nie?

-Asi áno. Ja som sa na to vykašľal,
dvakrát som si dal prežiť,

bohužiaľ. Ako som prišiel, otvoril
dvere a vošiel do veľkej sály,

-Lebo sú opití

-Do jednej triedy, Ale keď ide

Alebo potrebuje prežiť gumy.
"Prídem za tebou, prezúješ mi gumy

A potom som si povedal,
že mi to zničia nejakí Záhoráci,

Lukáš K.: Hovorím si, tak pôjdem tam skúsiť bývať a zatiaľ som to neofútoval.

Adela V.: A máš to aj blízko relativne do Prahy,

Ja som Vás stretla s Vašimi tromi deťmi.

Adela V.: Áno. A ešte... a ešte tu niekto je s Vami?

Vy ste tam člen predstavenstva

a postupne, ako bude tá zelená energia rásť, tak budeme potom aj opúšťať ten plyn.

a všetci veríme, že ten technologický vývoj bude natoľko dynamický, on zatiaľ nie je až taký, aj keď tie technológie sa masívne aj zlacňujú,

na Slovensku sú, povedzme, od 800 m do, najhorší sme mali asi štyri a pol tisíc metra.

A museli sme to tlačiť, alebo teda do tej... do tej zeme tu trubku,

alebo teda neviem presne koľko, ale pár sto metrov pod kostolom.

malo tie bicykle, malo to šlapadlá,

Kučera P.: Čiže dali ste si takú nabíjačku, ale tú energiu ste si vlastne vyrobili sami,

pretože najlacnejšia energia, ktorú teda môžem mať, je tá, ktorú teda nespotrebujem a tým pádom

nemusím vyrobiť, hej? Takže keď si ušetríte to tým, že teda ju nespotrebuje,

tak tým šetríte to životné prostredie, šetríte tú spoločnosť, šetríte si

peniaze.

-Budem tam skúsiť bývať, a zatiaľ som to neofútoval.

-A máš to je blízko do Prahy,

stretla som vás vašimi tromi deťmi.

-Ešte je tu niekto s vami?

a vy ste člen predstavenstva,

Postupne ako bude zelená energia rásť, tak budeme upúšťať plyn.

a všetci veríme, že technologický vývoj bude natoľko dynamický, aj keď teraz nie sú natoľko, aj keď sa technológie zlacňujú

Vrty na Slovensku sú od 800 metrov, najhorší sme mali asi 4 500 metroch.

museli sme tlačiť do zeme tú trúbku,

Neviem presne koľko, ale pár sto metroch pod kostolom.

Malo to to bicykli, šlapadlá.

-Aby ste si mohli nabiť mobilný telefón. Dali ste si nabíjačku.

-Aha.

-Ale energiu ste si vyrobili sami.

lebo najlacnejšia energia, ktorú môže mať, je tá,

ktorú nespotrebujem. Tým pádom ju nemusíme robiť. Keď šetríte tým,

že ju nespotrebuje, tak šetríte životné prostredie,

šetríte spoločnosť, šetríte si peniaze.

Adela V.: A ako to robíte vy doma? Videla som, že

šmirgľoval takú kaviareň, to sme pracovali na stavbe, a ona bola celá obložená z dreva,

no a to sa nemohlo nejak to tým strojom ako robiť, museli to

Adela V.: Naším posledným hosťom je futbalistka.

Adela V.: ... v medzištátnych zápasoch.

Už sa už aktívne nevenuješ kariére. Kedy si ukončila, kedy si sa rozhodla?

ale poďme aj k tvojmu detstvu,

že koľko minút sa hraje futbalový zápas

Ondrušová L.: Keď som si mohla vlastne dovoliť tú dovolenku 10-dňovú

Tie futbalistky, ktoré ešte aktívne hrajú. Ja som tiež bola súčasťou ešte pred rokom, keď som

aktívne hrávala, že už sa dokážu vlastne za seba postaviť a povedať si a vypýtať si.

neviem, či tu niekto pozeral majstrovstvá Európy

Adela V.: Čo, bola si v zoolologickej konečne, alebo... **Ondrušová L.:** V zoolologickej pražskej, taká dobrá, no, nie?

Z toho som mala asi najväčší strach

Oni boli úplne perfektní, oni mi vlastne na druhý deň, ako som to postla, tak na druhý deň zavesili si dúhovú vlajku do triedy.

Ja som sa rozplakala na mieste. To nasleduje, ďalšie reakcie. Ja som si to postla na Instagram, že akú mám ja perfektnú triedu,

potom vlastne urobili... urobili druhú a doteraz nám tam visí tá vlajka.

-Ako to robíte vy doma? Videl som, že

v Amerike. Šmirgľoval som kaviareň. Pracoval som na stavbe.

Cela bol obložená drevom. To sa nemohlo robiť strojom, muselo sa to

-Naším posledným hosťom je futbalistka,

-V medzištátnych zápas.

Už sa aktívne nevenuješ kariére. Kedy si ukončila?

Poďme aj k svojmu detstvu.

koľko minút sa hraje futbalový zápas

Kde som si mohla dovoliť desaťdňovú dovolenku

Futbalistky, ktoré ešte aktívne hrajú, ja som bola súčasťou pred rokom, keď som aktívne hrávala, že už sa dokážeš za seba postaviť a povedať si, vypýtať si.

neviem či niekto pozeral majstrovstvá Európy

-Bola si konečne v zoolologickej.

-V pražskej zoolologickej je taká dobrá. Nie.

Z toho som mal asi najväčší strach.

-Boli perfektní. Keď som to poslala, na druhý deň zavesili dúhovú vlajku do triedy. Ja som sa rozplakala na mieste.

Nasledujú ďalšie reakcie.

Poslala som to na Instagram, akú máme dobrú triedu,

Potom urobili druhú a doteraz nám tam visí tá vlajka.

<p>ja som rozmýšľala aj nad tým, že *** že prečo by mohli byť len dobrí mužskí tréneri. *** aj tvoji rodičia, ktorí si už vyslúžili jeden potlesk, *** Takzvané na súčiasťky, keby sa niečo stalo *** - - - - - -*</p>	<p>Ja som rozmýšľal aj nad tým, že *** Že prečo by mohli byť dobrí len mužský tréneri. *** aj tvoji rodičia, ktorí si už vyslúžili jeden potlesk. *** Takzvané na súčiasťky, keby sa niečo stal. *** Ako vzniklo, čo máte na sebe. *** Ale aj ty sa venuješ fotografií. *** Hovoríme o slnečnej energii, o veternej energii. *** -Možno to nie je úplne o tom, čo človek oznamuje, ale v akej energii to robí.</p>
--	--

*Poznámka kanc.: „ –“ – neuvádzame aj odznený prehovor, nakoľko nie je pre zobrazenie chyby v titulku relevantný

2) vyhláška č. 12/2016 Z. z.

- § 2 ods. 1) Pri zobrazení titulkov zachytávajúcích hovorený prejav viacerých postáv sa použije farebné odlíšenie titulkov. Farebné odlíšenie titulkov sa použije v jednom audiovizuálnom diele alebo v jednom programe najviac v piatich farbách.

V jednom prípade sme zaznamenali chybné použitie farby titulku v prípade hostia Lukáša Kimličku, ktorého titulky mali inak celý čas žltú farbu. Zelenú farbu mali titulky jeho brata Michala Kimličku.

odznená zložka	titulky
Lukáš K.: Ako by som mohol, keby som schudol, hej.	-Vidím, ako by som vyzeral, keby som schudol.

- § 2 ods. 2) Pri zobrazení titulkov sa pomlčka na začiatku vety použije ako znamienko na oddelenie hovoreného prejavu jednej postavy od predchádzajúceho hovoreného prejavu inej postavy. Počas trvania hovoreného prejavu postavy, ktorý sa pre rozsiahlosť rozdelí do viacerých titulkov, sa pomlčka určujúca zmenu postavy ďalej neumiestňuje.

Zaznamenali sme dva prípady, keď v titulkoch chýbala pomlčka na oddelenie hovoreného prejavu jednej postavy od predchádzajúceho hovoreného prejavu inej postavy:

odznená zložka	titulky
Michal K.: Fúha. Adela V.: Ako nemusí to byť teraz oko za oko. *** oznamovať, prvá vec a druhá vec, že keď už tak... tak aby... Adela V.: To bolo úplne normálne. Ondrušová L.: Úplne normálne.	-Fúha. Nemusí to byť oko za oko. *** oznamovať. Prvá vec. A keď už, tak aby. To bolo úplne normálne.

- § 2 ods. 7) Ak je nevyhnutné text titulku skrátiť alebo inak upraviť, nesmie skrátenej alebo upravený text meniť alebo skresliť zmysel hovoreného prejavu.

Pokiaľ ide o námietku vynechania textu, uvádzame, že v titulkoch boli vynechané isté časti textu, šlo zväčša o opakujúce sa výrazy typické pre hovorený prejav, prípadne o nepodstatný obsah, či napr. vklady moderátorky do prehovoru hovoriaceho, či hovoriacich vzájomne, ktoré však neboli podstatné. Nazdávame sa, že ich uvedenie v titulkoch by mohlo naopak obsah titulkov skomplikovať. Napr.:

odznená zložka	titulky
<p>Adela V.: Ty si mal nejakú inšpiráciu od Lukáša v niečom? ***</p> <p>Adela V.: Ved' toto. Ved' toto. Nemali by si mať nejaké umelecké meno? ***</p> <p>Adela V. (m. o.): Čiže tá technologická stránka je tam... Michal K.: Technologická stránka, no. Adela V.: ...pre teba zaujímavá. No dobre, ale ty fotíš už viac-menej, keď sme hovorili o tých príčetných a nepríčetných ľuďoch, ***</p> <p>Adela V. (m. o.): Aj s tou retušou je to také, že pokiaľ je niekto notoricky známy, nemôžeš ho asi pre retušovať do... do ufa. ***</p> <p>Ondrušová L.: To bolo z Grécka z dovolenky. Už po kariére. Adela V.: Už po kariére. Ondrušová L.: Keď som si mohla vlastne dovoliť tú dovolenku 10-dňovú</p>	<p>-Ty si mal inšpiráciu od Lukáša? ***</p> <p>-Ved' toto. Nemal by si mať umelecké meno? ***</p> <p>-Čiže technologická stránka je pre teba zaujímavá. Ty fotíš viac-menej, keď sme hovorili o príčetných a nepríčetných ľuďoch, ***</p> <p>-Aj s tou retušou je to také, že keď je niekto notoricky známy, nemôžeš retušovať moc. ***</p> <p>-To bolo z Grécka z dovolenky. Už po kariére. Kde som si mohla dovoliť desaťdňovú dovolenku</p>

V istých prípadoch došlo podľa nášho názoru pri úprave textu v titulkoch k posunu významu oproti hovorenému textu:

odznená zložka	titulky
<p>Lukáš K.: Áno, je to pravda. My sme vlastne už malička mali každý svoj nejaký okruh záujmov aj okruh kamarátov. My sme vlastne spolu ani nechodili na ihrisko sa hrať. Ja som skákal gumu, on sa strieľal s kamarátmi, ***</p> <p>Kučera P.: Tak, áno. Áno. Vyliezli sme napríklad v Gajaroch pod kostolom, lebo to teda tam je to ložisko pod kostolom, hej? A museli sme to tlačiť, alebo teda do tej... do tej zeme tu trubku, aby sme to navrtali, tak v podstate 2 kilometre za dedinou a takým šikmým úklonom vlastne sa to dostalo pod ten... Adela V.: Ísť pod kostol. Kučera P.: ...kostol. ***</p> <p>ale my budeme musieť všetci v úvodzovkách bicyklovať,</p>	<p>-Je to pravda. Od malička sme mali okruh svojich záujmov a kamarátov. My sme sa ani nechodili na ihrisko hrať. Ja som skákal gumu a on sa strieľal s kamarátmi. ***</p> <p>-Vyliezli sme v Gajaroch pod kostolom. Tam je ložisko pod kostolom, museli sme tlačiť do zeme tú trubku, aby sme to navrtali. Dva kilometre za dedinou takým šikmým úklonom ísť dole pod kostol. ***</p> <p>Ale všetci budeme musieť "bicyklovať", aby sme išli</p>

aby... aby sme cez trošku
toho diskomfortu asi išli a možno ani nie do tej
miery komfortu, na ktorú sme

zvyknutí, lebo žijeme predsa len na nejaký ten dlh,

ostala mi taká úchylka, že keď vidím,
tak chytím si... **Adela V.:** Nechyt... toto ani si
nevšímajte. **Kučera P.:** ... že či je to ako dobre
vyšmirgľované.

Adela V.: To som ja šmirgľovala, to je také.
Kučera P.: Toto je v pohode, to by ako prešlo.

Kučera P.: Áno. My sme do tej Ameriky prišli,
keď som bol na vysokej škole a mali sme ísť do
nejakého zábavného parku robiť na kolotoče. No
ale vystúpili sme v New Yorku, tak sme tam už
zostali.

Adela V.: Tak možno že ste v ňom práve
zadržovali to napätie, ktoré keď ho vypustili
konečne, tak...

Adela V.: Že by povedali čo? Že nie si naša dcéra
alebo...?
Ondrušová L.: Že... že... choď preč.

do cez trochu diskomfortu,
a možno ani nie do miery komfortu,
na ktorú sme zvyknutí,

lebo žijeme dlh.

Zostala mu úchylka,
že keď vidím, tak to chytím.
-Toto si ani nevšímajte.
-Či je to dobre vyšmirgľované.
-To som aj šmirgľovala.
-Dobre, v pohode.

-Keď som bol na vysokej škole,
mali sme ísť zo zábavného parku
robiť na kolotoče.
Vystúpili sme v New Yorku,
tak sme tam už zostali.

-Možno ste v ňom zadržovali
napätie, ktoré keď ho vypustili.

-Že by povedali čo?
Že nie si naša dcéra?
-Že by povedali choď preč.

ZÁVER:

Vzhľadom na vyššie uvedené sa nazdávame, že vysielateľ odvysielaním programu *Trochu inak s Adelou* dňa 9. 6. 2023, ktorý bol sprevádzaný titulkami, mohol porušiť ust. § 53 ods. 1 písm. a), c) a d) ZMS v spojitosti s ust. § 2 ods. 1, 2 a 7 vyhlášky č. 12/2016 Z. z.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00949)

Monitorované vysielanie: Trochu inak s Adelou
Deň vysielania: 9. 6. 2023
Čas vysielania: o cca 22:01:48 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu vysielateľa

časový kód cca:

22:01:02 – začiatok záznamu – bežiaci reklamný oznam

- audiovizuálny predel

- sponzorské odkazy (SPP, DS Automobiles)

22:01:48 – začiatok programu *Trochu inak s Adelou*

22:02:04 - v ľavom hornom rohu sa zobrazí označenie „ST“

zvukovo-obrazová zložka	
<p style="text-align: center;">znelka</p> <p style="text-align: center;">potlesk</p> <p>Adela V.: Ďakujem veľmi pekne za privítanie, ste veľmi milí, že vždy zaujmete pozíciu takýmto sympatickým potleskom a vaše potlesky budú dnes večer venované, dúfam, aj našim hosťom, ktorých... inak nepozdravila som televíznych divákov, slabo tľeskaťe, nepočula som vás, prepáčte,</p> <p>takže pozdravujeme vás aj domov, vás, ktorí sledujete dvojku alebo možno televízny archív. Niektorí zvyknú nevydržať do konca relácie, takže. Asi vám aj poviem rovno, čo nás čaká, aby ste si uvedomili, že sa oplatí vydržať do konca relácie, pretože, keď som rozmýšľala nad dnešnými hosťami, tak sa mi nejako spájajú so slovíčkom nikdy, pretože nikdy by sme pred niekoľkými rokmi si asi nepovedali, že budeme musieť hľadať alternatívne zdroje energie a dnes sa budeme o tom rozprávať s niekým, kto ešte stále zastupuje také tie tradičné zdroje a budeme sa z toho nejako spoločne vymotávať k lepším zajtrajškom. A možno by sme nikdy nepovedali, kedysi, že ženský futbal bude stále populárnejší a populárnejší.</p> <p>A teraz je takému osobnému nikdy. Vždy, keď som na fotení s Lukášom Kimličkom, tak to je taký profesionálny, ľudský a úžasný zážitok, že si vždy hovorím, že...</p>	<p style="text-align: center;">ZVUČKA</p> <p style="text-align: center;">POTLESK</p> <p>-Ďakujem veľmi pekne za privítanie. Ste veľmi milí, že vždy zaujmete pozíciu takýmto sympatickým potleskom. Vaše potlesky budú dnes večer, dúfam, venované aj našim hosťom.</p> <p>Inak, nepozdravila som televíznych divákov. Slabo tľeskaťe nepočula som vás, prepáčte. Pozdravujeme vás, ktorí sledujete Dvojku alebo televízny archív. Niektorí zvyknú nevydržať do konca relácie.</p> <p>Asi vám aj poviem, čo nás čaká, aby ste si uvedomili, že sa oplatí vydržať do konca relácie. Keď som rozmýšľala nad dnešnými hosťami, tak sa mi spájajú so slovíčkom nikdy, lebo nikdy by sme si asi pred niekoľkými rokmi nepovedali, že budeme musieť hľadať alternatívne zdroje energie. Dnes sa o tom budeme rozprávať s niekým, kto zastupuje tradičné zdroje a budeme sa z toho vymotávať k lepším zajtrajškom.</p> <p>A možno by sme nikdy nepovedali kedysi, že ženský futbal bude stále populárnejší. Teraz idem k osobnému nikdy. Vždy keď som na fotení s Lukášom Kimličkom, tak je to taký</p>

<p>že Kimlička je len jeden.</p> <p>Ale to tiež nehovorte nikdy, lebo dnes tu máme dvoch, takže začneme</p> <p>rovno s touto partiou. Prichádzajú bratia Kimličkovci. Lukáš a Michal.</p> <p>POTLESK, Adela V.: Ahoj. Čau. Čau. Čau. Čau. Ahoj.</p> <p>Čau. (nezrozumiteľné) No. Šumy, ruchy. Šumy a ruchy. Zmätení sú. No a teraz hádajte. Muž: Poznáme. Dobre dáme takú úvodnú hádanku. Kto z vás si myslí, že Lukáš</p> <p>je toto, ruka hore? Kto z vás si myslí, že Lukáš je toto, ruka hore. Kto z vás si myslí, že Lukáš je toto, ruka hore.</p> <p>Až tak to nezafungovalo,</p> <p>teda. Lukáš K.: Podľa mňa oni vidia na Instagrame, že som bol v Austrálii a som opálený. Adela V.: Inak, to je pravda, že ty si opálený a to Nové Mesto nad Váhom, tam to nejako... Michal K.: Tam zamračené. Adela V.: Zamračené. Tam to nejako nepečie.</p> <p>Vy ste prvý raz takto v relácii dvaja?</p> <p>Lukáš K.: Áno. Michal K.: Áno. Adela V.: Vlastne teraz hovorte, kedy ktorý chcete? Dobré. Ja si veľmi vážim, že ste prišli.</p> <p>Ty sa venuješ, Lukáš, hlavne foteniu. To vieme. Si jeden fantastický fotograf</p>	<p>profesionálny a ľudský zážitok,</p> <p>že si hovorím, že Kimlička je len jeden. Ale to tiež nehovorte nikdy,</p> <p>lebo dnes tu máme dvoch. Začneme s touto partiou.</p> <p>Prichádzajú bratia Kimličkovci. Lukáš a Michal.</p> <p>POTLESK</p> <p>Ahoj. -Čau.</p> <p>-Čau. Čau. Ahoj.</p> <p>No. Šumy, ruchy. Šumy, ruchy. Zmätení sú. A teraz hádajte.</p> <p>-To poznáme. -Dobre. Dáme úvodnú hádanku.</p> <p>Kto z vás si myslí, že Lukáš je tento. Ruka hore.</p> <p>Kto z vás si myslí, že Lukáš je tento. Ruka hore.</p> <p>SMIECH</p> <p>Až tak to nezafungovalo.</p> <p>-Podľa mňa vidia na Instagrame, že som bol v Austrálii a som opálený.</p> <p>-To je pravda. A Nové Mesto nad Váhom.</p> <p>-Tam zamračené. -Tam to nepečie.</p> <p>Prvýkrát ste v relácii dvaja. -Áno.</p> <p>-Áno. -Hovorte, ktorý kedy chcete.</p> <p>Veľmi si vážim, že ste prišli. Lukáš, ta sa venuješ foteniu.</p>
--	--

<p>a čo ma na tebe veľmi baví, že robíš rýchlo, človeka to baví a sú super výsledky z toho. A Michal, ty sa venuješ... ty pracuješ v takej technol...</p> <p>technickej... technologickej firme, ktorá sa venuje obchodu</p> <p>s... so zdravotníckymi zariadeniami. Michal K.: Výrobe... Adela V.: Výrobe. Michal K.: ...zdravotníckych zariadení. Je to čisto slovenská firma s veľmi pekným príbehom a teda vyrábame zdravotnícke zariadenia.</p> <p>Adela V.: Ale ich aj potom predávajú, nie? Michal K.: A potom ich samozrejme predávajú. Adela V.: To je ináč dobre. To robte. Už keď ich vyrobíte, tak... má to zmysel potom posúvať ďalej a tvojou vášňou sú zas bicykle.</p> <p>Michal K.: Áno. Adela V.: Áno, to znamená, že do akej miery?</p> <p>Michal K.: Bicykle, v tom zmysle... Začalo to tým, keď som mal asi 12 rokov, som si zlomil na lyžiach nohu a tak som teda prešiel na bicykel.</p> <p>Od tých 12 rokov bicykle aktívne. Aj súťaže nejaké a momentálne</p> <p>asi 1 a pol roka sa venujem aj servisovaniu bicyklov, s kamarátom máme servis bicyklov a popritom aj nejaké testy recenzie aj nejaké videá.</p> <p>Adela V.: A ty to sleduješ? Teba to zaujíma? Lukáš K.: Ja to nesledujem, mňa to nezaujíma... (SMIECH) Adela V. (m. o.): Veľmi jasné odpovede. Lukáš K.: ...ale (nezrozumiteľné) stane vo fitku</p> <p>za mnou prišli nejakí chalani, že počuj, videl som, že ty predávaš aj bicykle, že tak mi porad' a potom ťažko som vysvetlil,</p>	<p>Si fantastický fotograf. Robíš rýchlo, človeka to baví</p> <p>a sú super výsledky z toho. Michal, ty pracuješ v technickej,</p> <p>technologickej firme, ktorá sa venuje obchodu</p> <p>so zdravotníckymi zariadeniami. -Výrobe zdravotníckych zariadení.</p> <p>Je to čisto slovenská firma s veľmi pekným príbehom a vyrábame zdravotnícke zariadenia. -Ale potom ich je predávajú.</p> <p>-Potom ich aj predávame. -To robte. Keď vyrobíte,</p> <p>má to zmysel to posúvať ďalej. A tvojou vášňou sú bicykle.</p> <p>-Áno. -Do akej miery?</p> <p>-Začalo to tým, keď som mal 12 rokov, zlomil som si na lyžiach nohu, tak som prešiel na bicykel. Od 12 rokov aktívne bicykle.</p> <p>Aj súťaže. Momentálne jeden a pol roka sa venujem servisovaniu bicyklov. S kamarátom máme servis bicyklov.</p> <p>Popritom testy, recenzie, videá. -Ty to sleduješ? Zaujíma ťa to. -Ja to nesledujem, nezaujíma ma to. SMIECH</p> <p>ADELA: Veľmi jasné odpovede. -Ale vo fitku sa mi stane, že prišli za mnou chalani: "Ty predávaš aj bicykle,</p>
--	---

že to nie som ja ale môj brat.

Adela V. (m. o.): Takže poradíš.

Lukáš K.: No neporadím. Odkážem ich na tie videá, nech im poradí brat.

Adela V.: Aha. **Michal K.:** Ale. To sa zase niečo podobné stalo mne, keď som bol v...

nakupovať nejaké oblečenie a jedna pani ma prizvala, že prosím Vás, poďte sem, poradíte mojej dcére, že ako vyzerá, hodí sa jej to?

Si ma pomýlila s bratom, tak ja som nechcel zbytočne to zdržiavať, že ja som brat,

tak som povedal, že áno, vyzerá výborne.

Adela V.: A ona teraz chodí, že Kimlička mi to odporučil. Bohvie v akej katastrofe tá žena chodí po svete.

To sa nám stáva často. A keď mi brat píše, že... že

dneska som bol v Bratislave, tak ja, že preboha, ktovie čo mal na sebe oblečené.

SMIECH

Že keď ho niekto stretol, či si myslel, že som to ja.

Adela V.: Tak toto...

na to si musíš dávať pozor, keď si bratom takéhoto významného

módneho tvorcu už tak menej, ale človeka, ktorý s tým kusom pracuje.

Akože nerobíš mu hanbu? **Michal K.:** Myslím, že nie, lebo mi potom iba píše

alebo teda volá. Skôr teda píše, že videli ťa moji známi v Bratislave, ale

tak mi porad'." Potom sa ťažko vysvetľuje,

že to nie som ja, ale brat.
-Takže, poradíš.

-Neporadím. Odkážem ich na videá, nech im poradí brat.

-Niečo podobné sa stalo mne, keď som bol nakupovať oblečenie

a jedna pani ma prizvala.
"Poďte sem, poradíte mojej dcére,

ako vyzerá? Hodí sa jej to?"
Pomýlila si ma s bratom.

Nechcel som to zbytočne zdržiavať, že ja som brat,

tak som povedal, že vyzerá výborne.

-A ona teraz chodí, že Kimlička to odporučil,

ktovie v akej katastrofe chodí po svete.

-To sa stáva často. Keď brat píše, že dnes bol v Bratislave,

tak ja, že preboha, ktovie, čo mal na sebe oblečené.

SMIECH

Keď niekto stretol,

či si myslel, že som to ja.
-To si musíš dávať pozor,

keď si bratom významného módneho tvorcu. Už tak menej,

ale človeka, ktorý s vkusom pracuje.
Nerobíš mu hanbu?

-Myslím, že nie, lebo on mi potom píše alebo volá, že videli ťa moji

teda nikto sa nesťažoval,
že čo by to mal na sebe oblečené, takže...
Adela V.: Dobre, dobre. Nechodíš v cyklist'ákoch stále.

Michal K.: Nie, stále nie.

Adela V.: Stále nie.

Občas áno. Ty si mal cyklist'áky niekedy na sebe?

Lukáš K.: Nie. Nikdy som to nemal na sebe.

Adela V.: Toto je taká veľmi veľká jednoznačnosť, ak ste si všimli voči tam ľavej... nie, nikdy, nezaujíma ma to, nikdy som to nemal na sebe a toto, čo máte dnes na sebe,

to ako vzniklo? Že máte pre... máte také že dvojičkovské oblečenie pre potreby...

Lukáš K.: Nie. To by sme chceli umocniť ten zážitok,

že sme dvojičky.

Toto je vlastne jediná vec, ktorú máme rovnakú a sme si povedali, že

to dnes

zase vyvetráme, ešte na to stále dobre, takže.

Adela V.: Vlastne vy nemáte žiaden partner look

nikde nachystaný vzadu v skrini... **Bratia:** Nie.

Nie. **Adela V.:** ..., že ideme na rodinnú oslavu, očakáva sa to, daj si ten sveter.

A postavy máte rovnaké, akože udržiavate si

Lukáš K.: Plus-mínus áno.

On tým, že venuje sa tej cyklistike, tak je taký chudší.

Ja som teraz trošku schudol, lebo ja si pamätám, že po dlhšej dobe prišiel ku mne domov a iba

s takým posmechom, že ty koľko vážiš, tak som si tak uvedomil, že on má aj líčne kosti,

že to by som mohol mať aj ja. Tak zrazu som videl, ako by som mohol vyzeráť.

známi v Bratislave. Ale nikto sa nesťažoval, že čo by mal oblečené.

-Dobre.

Nechodíš v cyklist'ákoch stále.

-Nie. Stále nie.

-Občas áno.

Mal si niekedy na sebe cyklist'áky?

-Nie, nikdy som to nemal na sebe.

-Tu je jednoznačnosť voči ľavej strane. "Nie, nikdy, nezaujíma

ma to, nikdy som to nemal na sebe." Ako vzniklo, čo máte na sebe.

Máte dvojičkovské oblečenie pre potreby..?

-Nie. Chceli sme umocniť zážitok, že sme dvojičky.

Toto je vlastne jediná vec, ktorú máme rovnakú.

Povedali sme si, že to vyvetráme, ešte je nám to stále dobré.

-Vy nemáte žiaden partnerský look nachystaný v skrini.

-Nie. Nie.

-Že idete na rodinnú oslavu, daj si

ten sveter. Postavy máte rovnaké?

-Plus-mínus áno. Tým, že sa venuje

cyklistike, je chudší. Ja som trochu schudol, lebo si pamätám,

že pod dlhšej dobe prišiel ku mne domov s posmechom, že koľko vážim.

Uvedomil som si, že on má líčne kosti, to by som mohol mať aj ja.

Tak som sa dal..., vlastne som videl to zrkadlo zrazu. **Adela V.:** Jasne.

Lukáš K.: Tak som schudol, takže postavy máme plus-mínus rovnaké. **Adela V.:** Tá dvojčka je na toto veľmi praktická, že vidíš ako by...

Lukáš K.: Ako by som mohol, keby som schudol, hej.

Adela V.: Niekedy sa aj na Lukáša tak pozeráš, že aj takto by som mohol vyzerat'.

Michal K.: Keď som k nemu prišiel, a som tam videl, ako vyzerá, tak že hmm (nesúhlasne).

Adela V.: Že takto sa dá bez lícných kostí žiť, aký to musí byť ťažký život, ale aj ty sa venuješ fotografii, hľadám teraz trošku tie pojtka.

Michal K.: Áno. To Lukáš málokedy prizná, že... že ja som ho vlastne priviedol k tej fotografii.

Adela V. (m. o.): Priznaj to! **Lukáš K.:** To si ja nemyslím, ale...

Rád si to vypočujem.

Adela V.: Výborné.

Michal K.: To bolo tak a to ti pripomeniem.

Lukáš K.: Dobre.

Michal K.: Ešte na základnej škole vlastne sme začali alebo vtedy

digitálne fotoaparáty neboli, takže klasickou tou tým mokrým procesom cez kinofilm,

tak som si zaobstaral fotoaparát, kinofilmy, zväčšovací prístroj, papiere, chemikálie

a doma sme na byte vlastne v kúpeľke si vyvolávali fotky

a to sa bratovi zapáčilo, takže sme to potom spolu už praktikovali a... **Lukáš K.:** Áno, to je pravda.

Michal K.: Brat si ten fotoaparát požičiaval, fotografoval svoje spolužiačky,

Zrazu som videl, ako by som mohol vyzerat'. Videl som to zrkadlo.

Tak so schudol.

Postavy máme plus-mínus rovnaké.

-Dvojčka jej na toto praktická.

-Vidím, ako by som vyzeral, keby som schudol.

-Niekedy sa na Lukáša pozeráš, že by si takto mohol vyzerat'?

-Keď som k nemu prišiel a videl, ako vyzerá, tak že nie..

-Takto sa dá bez lícných kostí žiť, aký to musí byť ťažký život.

Ale aj ty sa venuješ fotografii. Hľadám pojtka.

-Áno. A to Lukáš málokedy prizná, že ja som ho

priviedol k fotografii.

ADELA: Priznaj to.

-To si nemyslím.

Ale rád si to vypočujem.

-Výborné.

-To ti pripomeniem. Ešte

na základnej škole sme začali, vtedy digitálne fotoaparáty neboli,

tak mokrým procesom cez kinofilm. Zaobstaral som si fotoaparát,

kinofilmy, zväčšovací prístroj, papiere, chemikálie. A doma na byte

v kúpeľni sme vyvolávali fotky, a to sa bratovi zapáčilo,

tak sme to spolu robili.

- To je pravda.

kamarátky a odvtedy teda sa tomu venuje.

Lukáš K.: Ďakujem ti. **Adela V.:** Takže sedí to?

Lukáš K.: Áno, áno, je to pravda.

Adela V.: No, takže si si spomenul. **Lukáš K.:**

Nikdy som si to tak

neuviedomil, ale je to pravda, áno. **Adela V.:** Ty

si mal nejakú inšpiráciu od Lukáša v niečom?

Michal K.: Fúha. **Adela V.:** Ako nemusí to byť teraz

oko za oko. Keď nič nenapadne, tak nechaj tak.

Michal K.: Potom neskôr už v rámci toho fotenia.

Už ja som zase jemu svoje fotky posielal na posúdenie a robím to doteraz, keď

aj tak niečo niekde pre niekoho nafotím, tak mu to posielam, že aby sa k tomu

nejako vyjadril. **Lukáš K.:** Keď už je pod tým napísané Foto Kimlička,

aby som sa nemusel hanbiť. **Adela V.:** Ved' toto. Ved' toto. Nemali by si mať nejaké umelecké meno?

Lukáš K.: Vymyslím si. **Adela V.:** Vymy..., vymyslíte si. Môžeme si tie fotografie pozrieť.

Tvoje cca poznáme, ale môžeme to dať

do **takého**

porovnania. Tu to máme 2 skvosty prírody.

A.

Kimlička (m. o.): Podobné. **Adela V. (m. o.):**

Podobné. Je tam niečo podobné. **Lukáš K. (m. o.):**

Mokrý je obidvoje. **Adela V. (m. o.):** Mokrý.

- SMIECH

Adela V. (m. o.): také natreté, tak sa to tak nejako leskne celé,

áno, však máme tam tie žiarovečky, prírodné i žiarovečky,

o ktoré sa opiera Dara Rolins. A pozor. Šak to

-Brat si fotoaparát požičiaval, fotografoval spolužiačky, kamarátky a odvtedy sa tomu venuje.

-Ďakujem.

-Sedí to?

-Áno, je to pravda. Nikdy som si to

tak neuviedomil, ale je to pravda.

-Ty si mal inšpiráciu od Lukáša?

-Fúha.

Nemusí to byť oko za oko.

-V rámci fotenia som posielal svoje fotky jemu na posúdenie

a robím to doteraz.

Keď niečo pre niekoho nafotím,

tak mu pošlem,

aby sa k tomu vyjadril.

-Keď je napísané Foto Kimlička, aby som sa nemusel hanbiť.

-Ved' toto. Nemal by si mať umelecké meno?

-Vymyslím si.

-Pozrieme si fotografie.

Tvoje poznáme, ale môžeme si to dať do porovnania.

-Tu máme dva skvosty prírody.

LUKÁŠ: Podobné.

ADELA: Je tam niečo podobné.

-Mokrý je obidvoje.

SMIECH

-Také natreté. Celé sa to leskne.

Máme tam žiarovky.

Prírodné i žiarovky.

O ktoré sa opiera Dara Rolins.

A pozor. To sa normálne hodí.

sa normálne hodí, veď vy by ste mali spolu publikovať. Že aby sa pri tej móde...

Kimlička (m. o.): Budeme nad tým rozmýšľať, nad takou kolektívnou výstavou možno. **Adela V.:** Dobre. Ako hodnotíš bratove fotky?

Podľa mňa to je panoráma
Nového Mesta nad Váhom.

Michal K.: Nie, nie. Toto je z vršateckého... tam niekde okolo Vršatca,

niekde odkiaľ je to fotené, myslím. **Lukáš K.:** No mne tam chýba nejaký človek. Tým, že ja fotím

ľudí, tak by som tam zakomponoval asi nejakú modelku určite.

Adela V.: Ktorá by tam ležala niekde, ale to znamená, že teba vôbec

nefascínuje nič krásne v prírode... **Lukáš K.:** Ale áno. Ja sa rád pozriem na tie fotky, ale neláka ma to v tom zmysle, že by som si to išiel fotiť. takže to nie.

Adela V.: A teba neláka zas fotiť ľudí? **Michal K.:** Ja zas úplne naopak, Ja som... ak mám si vybrať, čo budem fotiť, tak čokoľvek len nie ľudí, čiže...

Adela V. (m. o.): Lebo?

Michal K.: Nemám trpezlivosť s tým

vysvetľovať niekomu čo a jako. **Adela V.:** Tak musíš fotiť príčetných ľudí.

SMIECH; Michal K.: Áno. Najradšej v poslednej dobe fotím často

bicykle.
SMIECH

Lukáš K.: On fotí všetko, čo nežmurká.

SMIECH

Adela V.: A čo sa nehrbí.

Vy by ste mali spolu publikovať.

MICHAL: Budeme nad tým rozmýšľať ako kolektívnou výstavou.

ADELA: Ako hodnotíš bratove fotky?

Podľa mňa je to panoráma
Nového Mesta nad Váhom.

-Nie, to je z Vršatca.
Tam niekde je to fotené, myslím.

-Mne tam chýba človek.
Tým, že fotím ľudí,

určite by som
zakomponoval modelku.

-Ktorá ba tam ležala. Teba
nefascínuje nič krásne v prírode?

-Rád sa na o pozriem na fotky,
ale neláka ma to v zmysle,

že by som to šiel fotiť. To nie.

-A teba neláka fotiť ľudí?
-Ja naopak. Keď si mám vybrať,

čo fotiť, tak čokoľvek,
len nie ľudí.

ADELA: Lebo?

-Nemám trpezlivosť niekomu

vysvetľovať, čo a ako.

-Musíš fotiť príčetných ľudí.

SMIECH

-Áno. V poslednej dobe

najradšej fotím bicykle.

SMIECH

-On fotí všetko, čo nežmurká.

SMIECH

-A čo sa nehrbí.

<p>Aha. Michal K.: Čiže bicykle a motorky a no, predmety. Tak to ma najviac baví. Adela V.: Dobre a čo... a ja sa trošku priznám</p> <p>v tom, že ja som tiež tak ten humanoidný typ, že tiež ma bavia fotky ľudí, asi preto, že sa</p> <p>človek s tým vie... vie viac komunikovať s tým objektom. A čo ťa baví na fotení bicyklov alebo</p> <p>kde je tá krása toho objektu? Michal K.: Ako to popísať?</p> <p>Tak je... no, technická fotka v podstate. Sú tam tie detaily a ľudia, ktorí majú nejaký vzťah k cyklistike, dokážu oceniť</p> <p>aj teda tie detaily na tých bicykloch, už potom možno skôr, že z čoho ten bicykel je poskladaný,</p> <p>z akých komponentov. Podľa mňa ešte keď je to pekne nejak efektne nafotené, tak to vyzerá</p> <p>lepšie, ako keď len pridete, cvaknete mobilom, takže...</p> <p>Adela V. (m. o.): Čiže tá technologická stránka je tam... Michal K.: Technologická stránka, no. Adela V.: ...pre teba zaujímavá. No dobre, ale ty fotíš už viac-menej, keď sme hovorili o tých príčetných a nepríčetných ľuďoch,</p> <p>tak takých, ktorí vedia, čo majú robiť pred tým objektívom, nie? Lukáš K. (m. o.): Áno. Áno, ja väčšinou fotím ľudí, ktorí už sú vyfotení, čiže ako napríklad teba,</p> <p>že fotíš často a už vieš, vieš, čo máš na tom fotení robiť, ako máš pózovať</p> <p>a takisto ťažko sa mi fotí s ľuďmi, ktorí nie sú takí vyfotení, že nevedia, ako majú pohnúť maličkým</p> <p>a kam sa majú pozerat'. Ale zase ja si to už viem tak upratať, takže</p>	<p>-Presne, presne.</p> <p>Bicykle, motorky a predmety. To ma najviac baví.</p> <p>-Ja sa trochu priznám, že som humanoidný typ, že tiež ma bavia</p> <p>fotky ľudí. Asi preto, že s tým vie človek komunikovať s tým objektom.</p> <p>Čo ťa baví na fotení bicyklov? Kde je tá krása toho objektu?</p> <p>-Ako to popísať.</p> <p>Technická fotka v podstate. Sú tam detaily. Ľudia,</p> <p>ktorí majú vzťah ku cyklistike, dokážu oceniť detaily na bicykloch,</p> <p>potom z čoho je bicykel poskladaný, z akých komponentov,</p> <p>keď je to ešte efektne nafotené, tak to vyzerá lepšie,</p> <p>ako keď to len cvaknete mobilom.</p> <p>-Čiže technologická stránka je pre teba zaujímavá. Ty fotíš</p> <p>viac-menej, keď sme hovorili o príčetných a nepríčetných ľuďoch,</p> <p>takých, čo už vedia, čo majú robiť pred objektívom.</p> <p>-Ja fotím ľudí, ktorí už sú vyfotení. Napríklad teba, fotíš</p> <p>často, vieš, čo máš robiť, ak máš pózovať. Ťažko sa mi fotí s ľuďmi,</p> <p>ktorí nie sú vyfotení, nevedia, ako majú pohnúť maličkým a kam sa</p> <p>pozerat'. Ale už si to viem upratať, takže je to rýchly proces.</p>
--	---

pre mňa je to vždycky taký rýchly proces. **Adela V.:** Áno. Musí byť rýchly ten proces, pretože zažila som už aj fotografov, ktorí neberú ohľad na ten svoj objekt, ale iba na to,

že musí byť super fotka, tak vytrápim toho človeka 20 hodín, takže čo je tajomstvom toho, aby to išlo rýchlo, aby ten človek

bol natoľko odfotiteľný. Ja som taká dobrá na tých fotkách. Inak zozadu

mám štipec, to bolo veľké sako. **Lukáš K. (m. o.):** Ten som vyretušoval. **Adela V. (m. o.):** Ten si vyretušoval.

Lukáš K. (m. o.): Prepáč, aká bola tá otázka?

Adela V. (m. o.): No, že ako toho človeka dostaneš do módu, aby to išlo rýchlo

a zároveň boli dobré fotky? **Lukáš K. (m. o.):** Ono je to aj tým, že už fotím toľko rokov, tak ja už presne viem, že čo na tej fotke funguje, ako funguje to svetlo,

aká póza sa komu hodí, čiže ja už toho človeka vidím a viem si už tak

v hlave premietnuť, ako si ho na svetím, do akej pózy ho nakombinujem

a tým pádom, že to potom pre mňa rýchle. **Adela V. (m. o.):** Dara sa asi dobre fotí, však?

Lukáš K. (m. o.): No. Dara sa fotí výborne, keďže ona sa fotí rada a už

odjakživa, od takého malého dieťaťa, takže ona sa iba postaví pred objektív

a cvak cvak a je to. **Adela V. (m. o.):** A tu vidíme aj Marínu Kráľovičovú. **Lukáš K. (m. o.):** Áno.

Adela V. (m. o.): Takže mal si, vlastne máš aj možnosť sa

stretnúť so super zaujímavými ľuďmi.

-Musí byť rýchly ten proces, lebo už som zažila fotografov,

ktorí neberú ohľad na objekt, ale že musí byť super fotka,

tak vytrpí človeka 20 hodín. Čo je tajomstvom toho,

aby to išlo rýchlo? Aby bol človek rýchlo odfotiteľný. Ja som

taká dobrá na tých fotkách. Zozadu mám štipec, to bolo veľké sako.

LUKÁŠ: Ten som vyretušoval. Prepáč, aká bola otázka?

ADELA: Ako človeka odstaneš do módu, aby to išlo rýchlo

a boli dobré fotky.

LUKÁŠ: Ono je to aj tým, že fotím

toľko rokov, tak viem, čo na fotke funguje, ako funguje svetlo,

aká póza sa komu hodí. Už človeka vidím a viem si v hlave premietnuť,

ako ho nasvietim, do akej pózy ho dám. Tým pádom

je to pre mňa rýchle.

ADELA: Dara sa asi dobre fotí.

-Dara sa fotí výborne, keďže sa fotí rada a od malého dieťaťa.

Ona seba postaví pre objektív, cvak, cvak a je to.

ADELA: Tu vidíme aj Marínu Kráľovičovú.

-Áno.

-Máš teda možnosť stretnúť sa

Aj s tými, ktorí už tu nie sú medzi nami. **Lukáš K. (m. o.):** To mám rád, na tej mojej práci, že presne môžem sa stretávať s ľuďmi, s ktorými by som sa možno za iných okolností nestretol a sú to veľa krát

veľmi inšpiratívni ľudia aj ľudia, ktorých ja nejakým spôsobom obdivujem a si ich vážim.

A jednou z nich bola práve aj Marína Kráľovičová

a myslím, že to bolo jedno z jej posledných, ak nie úplne posledné fotenie.

Adela V.: Fakt? Že si mal až takéto... takéto privilégium.

A v čom sú tí ľudia pre teba inšpiratívnym? **Lukáš K.:** Pre mňa... ja keď som bol, ja si pamätám, keď som bol ešte možno

študent a niekto mi povedal slovo celebrita alebo niekto slávny, ja som si vždycky myslel, že to sú takí nadľudia, že sú niečím výnimoční, ale v podstate, ako som potom začať s nimi pracovať a už je to niekoľko rokov, tak viem, že sú úplne obyčajní a vôbec nie sú nadľudia,

ale sú to normálni ľudia ako každý... každý iný a

ale ja si ich vážim aj za to, čo dokázali, či už sú to nejakí športovci, herci alebo...

Adela V. (m. o.): Alebo pani prezidentka. **Lukáš K.:** Alebo pani prezidentka. Takže pre mňa to je vždycky

česť pracovať s takými ľuďmi. **Adela V. (m. o.):** Dobré. A s kým je najväčší problém pracovať?

Lukáš K.: Hhh... ako mám byť konkrétny či?

Adela V.: Ako chceš, ja si myslím, že...

sedíš v takzvanom kresle priamosti, ako sme si všimli dnes.

Lukáš K.: Konkrétny nebudem,

so super zaujímavými ľuďmi. Aj tými, ktorí už nie sú medzi nami.

-To mám rád na mojej práci, že sa mužom stretávať s ľuďmi,

s ktorými by som sa za iných okolností nestretol.

Sú to inšpiratívni ľudia, ktorých obdivujem a vážim si ich.

Jednou z nich bola aj Marína Kráľovičová.

Bolo to jedno z jej posledných, ak nie úplne posledné fotenie.

-Mal si takéto privilégium. V čom sú tí ľudia takí inšpiratívni.

-Keď som bol možno študent a niekto mi povedal slovo celebrita,

ja som si vždy myslel, že sú to nadľudia, že sú niečím výnimoční.

Ale keď som s nimi začal pracovať, už je to niekoľko rokov,

tak viem, že sú úplne obyčajní, nie sú nadľudia, ale sú normálni

ľudia ako každý iný. Vážim si ich aj za to, čo dokázali.

Či už sú športovci, herci. **ADELA:** Alebo pani prezidentka.

-Alebo pani prezidentka. Takže, pre mňa je vždy česť

pracovať s takými ľuďmi.

-S kým je najväčší problém pracovať?

-Mám byť konkrétny? **-Ako chceš. Sedíš v takzvanom kresle**

ale je to veľmi ťažké pracovať s takými staršími herečkami.

SMIECH

Adela V.: A veď také nie sú. **Lukáš K.:** Oni si myslia, že nie sú staršie.

Tak potom ja musím na tom pracovať, aby vyzerali mladšie. **Adela V.:** Aha,

ale aby to stále boli ony. **Lukáš K. (m. o.):** Áno, áno áno. **Adela V. (m. o.):** Aj s tou retušou je to také, že pokiaľ je niekto notoricky známy, **nemôžeš ho asi pre retušovať do...**

do ufa. Lukáš K. (m. o.): Áno, ale tým, že ja som pracoval v tých **lifestylových** magazínoch,

kde sa retušuje aj zelenina, tak naozaj niektoré

tie dámy mali také špecifické požiadavky, čo chceli vyslovene vymazať

z tej fotky. No ale potom naozaj sa stalo, že sa nespoznali. **Michal K.:** Toto je možno jeden z tých dôvodov, že prečo nerád, alebo sa neženiem do fotenia ľudí, že práveže tá

spolupráca s niekedy s nimi, podľa toho čo počúvam, asi nie je úplne taká jak s tým bicyklom.

Tam si ho postavíte, otočíte a ten nepotrebuje, že **správ** zo mňa to a to.

To je bicykel. **Lukáš K.:** Tak ja by som z neho spravil motorku vo photoshope.

Adela V.: A jasné.

Absolútne. No a ako to vlastne

v detstve vzniklo? Lebo o dvojičkách sa hovorí, že majú veľmi veľa podobného. Vy máte len tieto

2 košele, zatiaľ čo zisťujeme. **Lukáš K.:** A rodičov. **Adela V.:** A rodičov podobných.

Michal K.: Spoločných teda.

priamosti, ako sme si dnes všimli.

- Konkrétny nebudem, ale je to veľmi ťažké pracovať so staršími herečkami.

SMIECH

-Ale veď také nie sú.

- Myslia si, že nie sú staršie. Potom musím pracovať na tom,

aby vyzerali mladšie.

-Ale aby to stále boli ony.

-Áno, áno.

-Aj s tou retušou je to také,

že keď je niekto notoricky známy, **nemôžeš retušovať moc.**

-Tým, že som pracoval v **lifestylových** magazínoch

kde sa retušuje aj zelenina, tak niektoré tie dámy mali špecifické

požiadavky, čo chceli vymazať z fotky. Ale potom sa naozaj stalo,

že sa nespoznali.

-Toto je jeden z dôvodov,

že sa neženiem do fotenia ľudí.

Tá spolupráca s nimi niekedy

nie je až taká ako s bicyklom.

Ten postavíte, otočíte

a nepotrebuje, že **správ** zo mňa to a to. To je bicykel.

-Ja by som z neho spravil motorku.

- Jasné, absolútne. Ako to v detstve vzniklo? O dvojičkách sa hovorí,

že majú veľa podobného.

Vy máte len tieto dve košele.

-Áno. A rodičov.

<p>Adela V.: Spoločných.</p> <p>Tak ako sa to stalo, že... že ty si si všimol tie bicykle a ty si si všimol fotoaparát, ale predtým si si všimol,</p> <p>myslím že svoju tetu, ktorá... Lukáš K.: Áno. Ktorá šila. Adela V.: Ktorá šila. Lukáš K.: Áno, je to pravda. My sme vlastne už malička</p> <p>mali každý svoj nejaký okruh záujmov aj okruh kamarátov. My sme vlastne spolu ani nechodili na ihrisku sa hrať. Ja som skákal gumu, on sa strieľal s kamarátmi.</p> <p>Takže my sme to mali tak podelené. A áno, mamina sestra</p> <p>bola krajčírka a ja som vlastne u nej videl prvýkrát to krajčírke remeslo,</p> <p>že tam šila za tým šijacím strojom, keď som tam bol na prázdninách a mňa to tak fascinovalo, že som vlastne vedel, že by som si to chcel vyskúšať,</p> <p>chcel by som šiť a prvá vec, čo som vlastne ušil, boli kraťase</p> <p>zo starej plachty. Michal K.: Pre mňa. Lukáš K.: A zrovna takú tú</p> <p>vydratú časť som mu dal na zadok. Nechtiac.</p> <p>Lebo mama mi dala nejakú starú plachtu, iba nech si to skúsim, ale teda nosiť sa to nedalo.</p> <p>Adela V. (m. o.): Ani... ale mal si ich raz na sebe. Michal K.: Raz som ich mal na sebe a keď som sa otočil a zbadal som akú časť tej plachty použil na zadok, tak teda rovno putovali dole.</p>	<p>- Rodičov podobných.</p> <p>-Spoločných teda.</p> <p>-Spoločných. Ako sa stalo,</p> <p>že ty si si všimol tie bicykle a ty fotoaparát.</p> <p>Predtým si si všimol svoju tetu.</p> <p>-Áno. Ktorá šila.</p> <p>-Ktorá šila.</p> <p>-Je to pravda. Odmalička sme mali okruh svojich záujmov a kamarátov.</p> <p>My sme sa ani nechodili na ihrisko hrať. Ja som skákal gumu</p> <p>a on sa strieľal s kamarátmi.</p> <p>Mali sme to podelené.</p> <p>Mamina sestra bola krajčírka, u nej som videl prvýkrát</p> <p>krajčírke remeslo,</p> <p>že tam šila za šijacím strojom</p> <p>keď som tam bol na prázdninách.</p> <p>Mňa to tak fascinovalo,</p> <p>že som vedel, že by som si to chcel vyskúšať a chcel by som šiť.</p> <p>Prvá vec, čo som ušil,</p> <p>boli kraťasy zo starej plachty.</p> <p>-Pre mňa.</p> <p>-Vydratú časť som mu dal na zadok.</p> <p>Nechtiac. Mama mi dala starú plachtu, nech si to skúsim.</p> <p>Ale nosiť sa to nedalo.</p> <p>ADELA: Mal si ich raz na sebe.</p> <p>-Raz som ich mal na sebe,</p> <p>a keď som sa otočil a zbadal som,</p> <p>ktorú časť plachty dal na zadok,</p>
--	--

<p>Adela V. (m. o.): Ty si si vôbec nevšimol tetu, ktorá šije? Michal K.: Nie, nie, nie, ale bolo to tiež na prázdninách, ako brat spomínal, ale</p> <p>v mojom prípade to bolo... ja som často sledoval prenosy Tour de France, cyklistiku</p> <p>a to bolo niečo, čo teda ma priviedlo k tej cyklistike a už tá zlomená</p> <p>noha, potom povedali, dobre lyže asi nebudú úplne pre mňa, tak z poistky za ten úraz, že čo si kúpim, tak samozrejme to bol bicykel. Tak a odvtedy.</p> <p>Odvtedy sa venujem bicyklovaniu. Adela V.: Lebo na ňom sa nedá si ublížiť. Lukáš K.: No, on si musel na ten bicykel zarobiť. Michal K.: Dá sa, na bicykli som si zlomil potom palec na nohe a 2 roky dozadu nos, čiže dá sa aj tam ublížiť. Adela V.: Takže ten si ale</p> <p>nemal poistený, takže si nič nové nekúpil. Michal K.: Presne, presne tak.</p> <p>Adela V.: Aj som si hovorila, že máte nosy iné trošku. Lukáš K.: Áno, ale väčšinou nás rozoznali podľa uší. Teda mne</p> <p>odstávajú uši, tak podľa toho nás... Adela V.: Aj. Prepáč, Michal, aj tebe</p> <p>trošku. Michal K.: Ďakujem. (SMIECH) Lukáš K.: Ale mne odstávali viac. Ja som to časom</p> <p>trošku skorigoval šitím,</p> <p>takže už mi tak neodstávajú. Teda o... Adela V.: Šitím? Lukáš K.: No dal som si ich prišit'. Adela V.: Máš prišité uši? Lukáš K.: No, ale zase to povolilo, to je asi vekom.</p>	<p>tak rovno išli dole.</p> <p>-Ty si si vôbec nevšimol tetu, ktorá žije?</p> <p>-Nie. Ale bolo to tiež na prázdninách, ako brat spomínal.</p> <p>Ale ja som často sledoval prenosy z Tour de France,</p> <p>cyklistiku a to bolo niečo, čo ma priviedlo k cyklistike.</p> <p>Zlomená noha bola, že lyže nebudú úplne pre mňa, tak z poistky</p> <p>za úraz som si kúpil bicykel. Odvtedy sa venujem bicyklovaniu.</p> <p>-Lebo na ňom sa nedá ublížiť. -On si musel na bicykel zarobiť.</p> <p>-Dá sa. Na bicykli som si zlomil palec na nohe a dva roky dozadu</p> <p>nos. Dá sa aj tam ublížiť. -Ten si nemal poistený,</p> <p>tak si si nič iné nekúpil. -Presne tak.</p> <p>-Aj som si hovorila, že máte iné nosy.</p> <p>-Áno. Ale väčšinou nás rozoznali podľa uší. Mne odstávajú uši.</p> <p>-Prepáč, Michal, aj tebe trochu. -Ďakujem.</p> <p>SMIECH -Mne odstávali viac.</p> <p>Ja som to skorigoval šitím. Takže, už mi tak neodstávajú.</p> <p>-Šitím? -Dal som si prišit' uši.</p>
---	---

<p>SMIECH Adela V.: A čo tak asi suchý zips iba, nie? SMIECH Lukáš K.: Mám také cvoky, ale už to nefunguje. Adela V.: To je inak zaujímavá informácia, že to treba asi prešívateľ potom. Lukáš K. (m. o.): Asi áno. Som sa na to vykašľal, bol som vlastne dvakrát si to prešít. A už 3. krát sa mi nechce. Adela V.: Nie? Ale ved' to je milé. Ved' aj ty už chápeš, asi aj keď fotíš objekty, že čím je človek zaujímavejší... Lukáš K.: Ja som to potom aj oľutoval, že keď som sa vlastne zrazu po tých rokoch, čo som žil s tými odstavajúcimi ušami a zrazu som sa videl takto, tak som videl, že to nie som ja, takže som bol rád, že to ucho, čo mi ostalo... Adela V. (m. o.): Sa vrátilo. Lukáš K.: ...vrátilo, a predsa len som si to dal ešte raz, nech je to tak isto ako to druhé a opäť sa to vrátilo. Ale už nie tak, ako to bolo, takže je... teraz je to v poriadku. Adela V.: A teda keď sa bavíme o tom vašom dvojičkovstve a niekedy ste to využili, že sa podobáte? Michal K.: Využili sme to. Lukáš raz, vlastne tá základná umelecká škola, ktorú navštevoval, ktorej bol absolvent, bola v nejakej partnerská s nejakým mestom na Morave, tam bola výstava... Lukáš K.: Aha, áno. Michal K.: ... výstava prác absolventov.</p>	<p>-Ty máš prišité uši? -Ale zase to povolilo. SMIECH -Asi suchý zipse je tam, nie? -Mám také cvoky, ale už to nefunguje. -To je zaujímavá informácia, že to treba prešívateľ. -Asi áno. Ja som sa na to vykašľal, dvakrát som si dal prešít, ale už tretíkrát sa mi nechce. -Nie? Ved' to je milé. Asi aj ty chápeš, keď fotíš, že čím je človek zaujímavejší. -Ja som to potom aj oľutoval. Keď som sa po rokoch, čo som žil s odstavajúcimi ušami, videl takto, tak som videl, že to nie som ja. Tak som bol rád, že to ucho sa vrátilo. ADELA: Vrátilo. -Ale predsa som si to dal ešte raz, aby bolo ako to druhé. Opäť sa to vrátilo, ale už nie až tak, takže teraz je to v poriadku. -Keď sa bavíme o vašom dvojičkovstve, niekedy ste využili, že sa podobáte? -Využili sme to. Lukáš raz na základnej umeleckej škole, ktorú navštevoval, ktorej bol absolvent, bola partnerská s mestom na Morave. -Aha, áno.</p>
---	---

A to mi brat volá, že počuj, bude výstava prác absolventov ZUŠky, ja tam nemôžem ísť, chod' tam.

Šak ale ja som neni ty, však to... a že nie, že to ani nespoznajú, že to... to vôbec to nerieš, to len prídeš.

Dobre, že tak idem. Tak som tam prišiel. Meškal som.

Adela V. (m. o.): Koľko ste mali rokov? Čo to bolo. **Michal K.:** Nevie. **Lukáš K.:** 20. **Michal K.:** Môže 20, 20 rokov. **Adela V. (m. o.):** Tak. **Michal K.:** Nedávno.

K.: Čiže priš... prišiel som tam a meškal som,

bohužiaľ, a jak prichádzam, otváram tie dvere, vchádzal do takej veľkej sály, tam bolo kopec ľudí

takto nastúpených a bola tam Lukášova učiteľka základnej školy a: „Vítam medzi nami

Lukáša Kimličku.“ Tak som si potlesk vychutnal.

A bol som zmätený, nevedel som čo s tým, ale neskôr teda pani učiteľka to dala na správnu mieru

a povedala, že no, že bohužiaľ Lukáš dneska nemohol, je tu namiesto neho brat

a ľudia: „Nevadí, môžeme si s ním spraviť fotku?“, tak som si užil svojich

15 - 20 minút slávy. **Adela V.:** Dobre a bolo to príjemné? **Michal K.:** Bolo, bolo. **Adela V.:** No,

vidíš. **Lukáš K.:** No, to sú tie príjemné.

Mne sa zas stávajú tie nepríjemné, keď jeho opití kamaráti

za mnou prídu, že až nazdar Michal a takým

-Tam bola výstava prác absolventov. Brat mi volal, že bude výstava prác

absolventov ZUŠ, nemôžem tam ísť, chod' tam. Ale, že ja nie som ty.

Nie, to nespoznajú, to len prídeš. Dobre, tak idem.

Tak som tam prišiel, meškal som. ADELA: Koľko ste mali rokov?

-Ja neviem.
-Dvadsať.

-Možno 20 rokov. Nedávno. Prišiel som tam a meškal som,

bohužiaľ. Ako som prišiel, otvoril dvere a vošiel do veľké sály,

tam bolo kopec nastúpených ľudí, a bola tam Lukášova učiteľka

základnej školy:
"Vítam medzi nami Lukáša Kimličku."

Tak som si vychutnal potlesk. Bol som zmätený, nevedel som,

čo s tým. Neskôr to dala pani učiteľka na pravú mieru.

Lukáš nemohol, je tu jeho brat. A ľudia: "Nevadí, môžeme si s ním

urobiť fotku?" Tak som si užil 15-20 minút slávy.

-A bolo to príjemné?
-Bolo, bolo.

-No. Vidíš?
-Mne sa stávajú tie nepríjemné,

keď jeho opití kamaráti prídu za mnou, že nazdar Michal.

<p>ťažko vysvetliť, že ja nie som Michal, lebo oni ma tam vidia, že tam som</p> <p>ale už nevedia pochopiť, že to nie som Michal, ale som jeho brat. Adela V.: Lebo sú opití alebo nemajú informáciu, že má dvojičku. Lukáš K.: No, ja si myslím, že oboje. Adela V.: Ale máš aj</p> <p>triezvych kamarátov. Michal K.: Asi áno, ale... Adela V.: Tých menej stretávaš. Teraz si nevieš rýchlo spomenúť. Michal K.: Nepamätám si. Adela V.: Či nejaký taký je. Lukáš K.: Ani oni si to nepamätajú.</p> <p>Adela V.: Dobre, ale napríklad keď ste chodili do školy, vy ste chodili do jednej triedy? Michal K.: Áno, my sme do jednej triedy chodili a tam sme niekedy, keď vlastne učiteľ ide vyvolať niekoho, že kto ide k tabuli</p> <p>sa skúšať, tak človek trpí raz, lebo čakáte, aké priezvisko sa</p> <p>povie. Lenže my sme trpeli dvakrát. Učiteľ povedal Kimlička k</p> <p>tabuli a my sme boli ticho. Tak vtedy až niekto povedal,</p> <p>učiteľke, no ale musíte povedať ešte ktorý, však oni sú dvaja. No tak, takže sme druhýkrát trpeli,</p> <p>či to bude Lukáš alebo Michal. Adela V.: Vždy išiel ten, čo mal?</p> <p>Michal K.: Ten koho vyvolal. Proste sme drhli do seba, jak sme boli vedľa seba, že chodiť ty, choď ty.</p> <p>Adela V.: Že nedalo sa to urobiť tak že ste sa každý naučil iba polku</p> <p>učiva a potom išiel..., že rozlišovali vás. Lukáš K.: To sa... oni... učitelia nás rozlišovali,</p> <p>že oni vedeli, že ktorý je ktorý. A hlavne my sme ani vedľa</p>	<p>Tak im ťažko vysvetlíš, že nie som Michal, lebo ma vidia, že tam som. Ale nevedia pochopiť, že nie som Michal, ale jeho brat.</p> <p>-Lebo sú opitý, alebo nemajú informáciu, že má dvojičku?</p> <p>-Ja si myslím, že oboje.</p> <p>-Ale máš aj triezvych kamarátov?</p> <p>Teraz si nevieš spomenúť, či taký je.</p> <p>MICHAL: Nepamätám si. -Ani oni si ti nepamätajú.</p> <p>-Ale keď ste chodili do školy, chodili ste do jednej triedy?</p> <p>Áno. -Do jednej triedy, Ale keď ide učiteľ vyvolať niekoho, kto ide k tabuli, človek trpí raz, lebo čaká, ako priezvisko sa povie. Ale my sme trpeli dvakrát.</p> <p>Učiteľ povedal: "Kimlička k tabuli," a my sme boli ticho.</p> <p>Tak potom niekto povedal, že musíte povedať ktorý, lebo sú dvaja. Tak sme druhýkrát trpeli, či to bude Lukáš lebo Michal.</p> <p>-A vždy šiel ten, čo mal? -Ten, koho vyvolal.</p> <p>Drgli sme do seba, ako sme boli vedľa seba, že choď ty.</p> <p>-Nedalo a to urobiť tak, že každý ste sa naučili polku učiva?</p> <p>Rozlišovali vás. -Učitelia nás rozlišovali, vedeli,</p>
--	---

seba potom už nesedeli, lebo my sme sa stále bili alebo hádali,

takže nás vždycky rozsadili.

Adela V.: A mali ste spoločnú izbu? **Lukáš K.:**

My sme mali spoločnú detskú izbu.

Ja si pamätám, vlastne aj stôl sme mali taký veľký, jedna polovica bola moja, druhá polovica bola jeho

a ja som to vždycky mal tak pekne upratané, on nie.

A ja si pamätám, že keď už niečo presahovalo tú čiaru, tak som mu to vlastne tak vyšmaril, že teda

tu je hranica. **Michal K.:** On tam normálne čiaru akože naozaj nakreslil,

teda že pozor, tu už je tá hranica. **Adela V.:**

A nedalo sa to tak pekne posunúť, to musíš demonštratívne

zhodiť na zem. **Lukáš K.:** Tak, aby si to všimol.

Adela V.: Aby si to zapamätal.

A bolo také, že mami, mami a Lukáš, mami, mami, Michal?

Michal K.: To nie, to sme si skôr vedeli medzi sebou už vydiskutovať.

Lukáš K.: My sme sa skôr pobili potom alebo...

Bili sme sa ako malé deti. **Michal K.:** Ale nie veľa.

Lukáš K.: Tak ja si pamätám niečo iné. (SMIECH)

Adela V.: A keď sa teraz na to pozrieme teraz,

tak z toho pohľadu vášho vzťahu, že kedy je ten moment, keď je pre vás ten druhý ten

najbližší? Je také niečo? **Michal K.:** Tým, že ja som, aspoň to tak ja vnímam,

ktorý je ktorý. My sme potom vedľa seba ani nesedeli,

lebo sme sa bili, alebo hádali, tak nás rozsadili.

-Mali ste spoločnú izbu?

-My sme mali spoločnú detskú izbu,

mali sme tam veľký stôl.

Jedna polovica bola moja, druhá

jeho. Ja som to mal pekne upratané, on nie. Pamätám si, že keď niečo

presahovalo čiaru, tak som to vyhodil, že tu je hranica.

-On tam normálne čiaru nakreslil, že tu je hranica.

-A nedalo sa to pekne posunúť, to musíš demonštratívne zhodiť na zem.

-Aby si to všimol.

-Aby si to zapamätal.

A bolo tak, že "mami, mami, Lukáš", "mami, mami, Michal"?

-To nie.

-To sme si vedeli

medzi sebou vydiskutovať.

-My sme sa skôr pobili.

Bili sme sa ako malé deti.

-Ale nie veľa.

-Ja si pamätám niečo iné.
SMIECH

-Keď sa na to pozrieme z pohľadu vášho vzťahu, kedy je moment,

že je pre vás druhý ten najbližší?
Je také niečo?

<p>viac ten technickejší typ, tak brat mi volá napríklad, keď niečo</p> <p>na aute potrebuje, na počítači alebo podobne, alebo treba prezúť gumy, že prídem za tebou,</p> <p>prezujúš mi gumy na aute, proste tak takéto veci riešim v jeho prípade ja.</p> <p>Lukáš K.: A on zase keď potrebuje požičať oblek alebo topánky,</p> <p>alebo niečo, tak zase volá mne. Michal K.: Čo Lukáš má a ja nemám, je napríklad tá kreatívnosť.</p> <p>Ja aj keď som skúšal niečo fotiť a či už teda išlo o ľudí niekedy, nejakú svadbu a podobne,</p> <p>tak som to nevedel tomu dať taký nápad, ako vie on, čiže v tomto on je určite kreatívnejší. Ako ja skôr tú fotku som vedel spraviť dobre po technickej stránke,</p> <p>ale už obsahovo, že... toto je on kreatívnejší určite.</p> <p>Adela V.: Keby to bola svadba dvoch bicyklov, tak... Michal K.: Bez problémov.</p> <p>Adela V.: Tam by zrazu prišli nápady, keby tam prišla emócia.</p> <p>Ale vy ste obaja aj zberatelia, že zaujímavé je, že nejaké veci máte podobné,</p> <p>ale v tej podobnosti je to úplne odlišné. A ty zbieraš gitary. Koľko ich máš?</p> <p>Michal K.: Momentálne šesť. Siedma je objednaná, čakám na ňu už asi trištvrte roka, lebo to je taký, to je taká špeciálna edícia, že je vypredaná.</p> <p>Adela V.: Ináč to je pre mňa fascinujúce, že máš niečo, čo sa dá používať,</p> <p>ako keby niekto zbieral vázy napríklad.</p> <p>To zbieraš ty.</p>	<p>-Tým, že ja som, aspoň to tak vnímam, technickejší typ,</p> <p>tak brat mi volá, keď niečo potrebuje na aute, na počítači.</p> <p>Alebo potrebuje prežiť gumy. "Prídem za tebou, prezujúš mi gumy na aute?" Takéto veci riešim v jeho prípade ja.</p> <p>-On, keď potrebuje požičať oblek alebo topánky, tak volá mne.</p> <p>-Čo Lukáš má a ja nie, to je kreatívnosť. Keď som skúšal niečo.</p> <p>fotiť, išlo o ľudí, svadbu a podobne, tak som tomu nevedel dať taký nápad ako on. V tomto je kreatívnejší ako ja.</p> <p>Ja som vedel fotku robiť dobre po technickej stránke,</p> <p>ale obsahovo je on kreatívnejší.</p> <p>-Keby to bola svadba dvoch bicyklov.</p> <p>-Bez problémov.</p> <p>-Tam by prišli nápady, keby prišla emócia. Vy ste obaja aj zberatelia.</p> <p>Nejaké veci máte podobné, ale v tej podobnosti je to odlišné.</p> <p>Ty zbieraš gitary. Koľko ich máš?</p> <p>-Momentálne šesť. Siedma je objednaná, čakám na ňu trištvrte roka. Je to špeciálna edícia, že je vypredaná.</p> <p>-To je pre mňa fascinujúce, že máš niečo, čo sa dá používať.</p>
---	--

<p>Hej? To sú ale špeciálne vázy. Lukáš K.: To sú vázy, áno, ktoré sú zo 70. a 80. rokov? Je to hutné sklo,</p> <p>ktoré sa vyrábalo v Československu a ja som to začal zbierať, myslím, v období,</p> <p>ako prišla korona, tak uh celkom sa mi to rýchlo rozrástlo, tá zbierka.</p> <p>Adela V.: Máš ich? Lukáš K.: Mám ich okolo 70.</p> <p>To neni tak, že by som to bezhlavo teraz nakupoval, ale ja som si postupne začal o tom aj čítať, už som vedel, ktoré sklárne to vyrobili, akí sú autori tých váz, ako sa volajú tie jednotlivé kolekcie? No ale som si tak trošku sám sebe ublížil tým, že som začal propagovať na tých sociálnych sieťach... Adela V.: A teraz ti všetci posielajú vázy. Lukáš K.: No, aj to sa mi stalo, ale už to všetci vykúpili. Adela V.: Hm, čiže aj iní začali zbierať.</p> <p>Lukáš K.: Čiže aj stúpla... začali zbierať, začali s tým aj urobiť nejaký biznis, takže narástla tomu aj cena, už sú drahšie tie vázy.</p> <p>Dobre pre mňa, lebo už ich všetky doma mám, takže vlastne mne sa zvýšila cena tej zbierky,</p> <p>ale na druhej strane, keď si chcem kúpiť nejakú, tak už je drahšia, ako keď som to začínal.</p> <p>Adela V.: Čiže dá sa povedať, že v Malackách je aktuálne najväčšia zbierka váz z hutného skla na svete možno. Lukáš K.: Na svete neviem, ale v Malackách určite, podľa mňa na Záhori určite. Adela V.: Na Záhori. Inak akože to zas</p>	<p>Ako keby niekto zbieral vázy napríklad. To zbieraš ty. LUKÁŠ: Áno. -To sú ale špeciálne vázy.</p> <p>-To sú vázy zo 70. a 80. rokov. Je to hutné sklo vyrábané v Československu. Začal som to zbierať, ako prišla korona.</p> <p>Celkom sa to rozrástlo. -Máš ich?</p> <p>-Mám ich okolo 70. Nie je to tak, že by som to bezhlavo nakupoval, ale začal som si o tom aj čítať, vedel som, ktoré sklárne to vyrobili, akí sú autori, ako sa volajú kolekcie. Sám sebe som si ublížil tým, že som to začal propagovať na sociálnych sieťach.</p> <p>-A teraz ti všetci posielajú vázy. -Aj to sa mi stalo.</p> <p>Ale už to všetci vykúpili. -Aj iní začali zbierať.</p> <p>-Začali s tým robiť aj biznis, narástla tomu cena, vázy sú drahšie. Dobre pre mňa, lebo už ich všetky doma mám.</p> <p>Takže, mne sa zvýšila ceny zbierky. Ale keď si chcem kúpiť, tak sú už drahšie, ako keď som začínal. -Dá sa povedať, že v Malackách je aktuálne najväčšia zbierka váz z hutného skla na svete možno.</p> <p>-Na svete neviem, ale v Malackách určite. Na Záhori určite.</p>
--	--

<p>tam sa dá mať nejaké prvenstvá určite. Prečo vlastne... prečo vlastne žiješ v Malackách? Lukáš K.: Vlastne naša mama, celá strana z maminej... teda od mamy žije v Malackách a ja som si tam kúpil byt ešte ako študent</p> <p>a keď prišiel covid, ja som ten byt chcel... prišla tam moja babka,</p> <p>ktorá tam už teda nežije, lebo teda už nežije a ja som ten byt chcel prenajať,</p> <p>začal som si ho prerábať. A chcel som iba, že to vymaľujem, kúpim tam nejaký lacný nábytok, ale zrazu som začal búrať steny, meniť podlahy, robiť nábytok</p> <p>na mieru. A si hovorím, že teraz mi to tu zničia nejakí Záhoráci, tak to asi nie. (SMIECH) Adela V.: Záhoráci sú tým povestní, že...</p> <p>Lukáš K.: Hovorím si, tak pôjdem tam skúsiť bývať a zatiaľ som to neofútoval. Býva sa mi tam veľmi dobre.</p> <p>Adela V.: A máš to aj blízko relatívne do Prahy, kde najviac asi teraz fotíš. A v Prahe je lepšie, ako čo sa týka takýchto pracovných? Lukáš K.: No, čo sa týka týchto pracovných, určite áno. Tým, že tam je viacej módnych magazínov, aj sa tam robia také tie väčšie produkcie, čo sa týka fotenia aj natáčania.</p> <p>Všetci idú do tej Prahy. Aj to zázemie je tam lepšie, takže je tam toho viac. Adela V.: Dobre a teraz tvoj taký kariérny smer je aký? Že Praha a ideme ďalej, potom Paríž, potom..., alebo tie Malacky sú naozaj stále ten základ tvojho bytia?</p>	<p>-Na Záhorí. Tam sa dá mať prvenstvá určite. Prečo vlastne žiješ v Malackách?</p> <p>-Naša mama, celá strana od mamy žije v Malackách. Ja som si tam kúpil byt ešte ako študent. Keď prišiel covid, prišla tam moja babka, ktorá tam už nežije, lebo už teda nežije.</p> <p>Ja som byt chcel prenajať, začal som ho prerábať.</p> <p>Chcel som vymaľovať a kúpiť lacný nábytok, ale zrazu som začal búrať steny, meniť podlahy, robiť nábytok na mieru.</p> <p>A potom som si povedal, že mi to zničia nejakí Záhoráci, tak to nie.</p> <p>-Záhoráci sú tým povestní.</p> <p>-Budem tam skúsiť bývať, a zatiaľ som to neofútoval.</p> <p>Býva sa mi tam veľmi dobre.</p> <p>-A máš to je blízko do Prahy, kde asi najviac fotíš. V Prahe je lepšie, čo sa týka pracovných?</p> <p>-Určite áno. Tým, že je tam viac módnych magazínov. Robia sa tam väčšie produkcie fotenia a natáčania. Všetci idú do Prahy.</p> <p>Zázemie je tam lepšie. Je tam toho viac.</p> <p>-A tvoj kariérny smer je aký? Praha a ideme ďalej? Paríž?</p> <p>Alebo Malacky sú základ</p>
---	---

<p>Lukáš K.: Dajme tomu, že Paríž, Malacky. Adela V.: Paríž, Malacky. Priama linka. Lukáš K.: Nie, nie, nie. Ja som nikdy nemal také vysoké ambície prehnané, že budem niekde v Paríži fotiť pre veľké módné domy. Ja som spokojný, že robím prácu,</p> <p>ktorá ma baví a že vlastne aj živí a ak to bude takto aj</p> <p>naďalej niekoľko rokov do dôchodku, tak budem spokojný. Adela V.: Ok.</p> <p>A ty v rámci svojho cyklistického nadšenia máš nejaké plány?</p> <p>Michal K.: Sú nejaké akcie cyklistické, ktoré by som si chcel ešte absolvovať nejaké rôzne preteky a podobne. Ale nie teda s ambíciou nejakou že umiestnenie a skôr teda vyslovene si to absolvovať.</p> <p>A čo sa týka toho svetu cyklistiky celkovo, tak s tým, že som pred rokom a pol s kamarátom rozbehli nejaký servis bicyklov, tak v tomto by sme chceli ešte teda pokračovať.</p> <p>Adela V.: Povedz nám, prosím ťa, teraz je už cyklistická sezóna, povedz, prosím ťa, že čo robia ľudia zle, ako zle ošetrujú bicykel, nech z toho máme servisné okienko. Michal K.: No, deje sa to, ľudia prídu s bicyklom, ktorý je krásne vyumývaný, povedia, že sa oň starajú, starajú sa v tom zmysle, že teda ho vyvapujú,</p> <p>on je naozaj takto navonok, krásny, čistý, ale potom, keď mi to rozoberáme, tak zistíme, že vo všetkých tých ložiskách je ešte voda, hrdza, žiadne mazivo, čiže</p>	<p>tvojho bytia?</p> <p>-Dajme tomu, že Paríž, Malacky. -Pariž, Malacky. Priama linka.</p> <p>-Nie. Ja som nikdy nemal prehnané ambície, že budem v Paríži fotiť pre veľké módné domy. Som spokojný, že robím prácu, ktorá ma baví, a ktorá ma živí. Ak to bude takto aj ďalej až do dôchodku, tak budem spokojný.</p> <p>-Okej. A ty v rámci svojho cyklistického nadšenia máš nejaké plány?</p> <p>-Sú cyklistické akcie, ktoré by som chcel absolvovať.</p> <p>Rôzne preteky a podobne. Nie s ambíciou o umiestnenie, ale vyslovene to absolvovať. Čo sa týka svetu cyklistiky celkovo, s tým, že som pred rokom a pol s kamarátom rozbehol servis bicyklov, v tomto by sme chceli pokračovať.</p> <p>-Teraz je už cyklistická sezóna. Povedz, čo ľudia robia zlé, ako zle ošetrujú bicykel. Nech máme servisné okienko.</p> <p>Ľudia prídu s bicyklom, ktorý je krásny a vyumývaný, povedia, že sa oň starajú. V tom zmysle že ho vyvapujú, on ja navonok krásny a čistý, ale keď to rozoberáme, zistíme,</p>
--	--

<p>nedávajú tomu primeranú, teda respektíve správnu opateru, čiže...</p> <p>Adela V.: To je niečo nehorázne. Michal K.: ...radšej to prineste k nám a my sa o to postaráme.</p> <p>Adela V.: To sa zle počúva toto, Lukáš, však?</p> <p>A keď sa ľudia fotia, tak sa zle tvária.</p> <p>Však? Lukáš K.: Áno. Adela K.: Lebo tie základné pózy</p> <p>sú, to je... ty mi... ty vždy hovoríš bradu hore</p> <p>pootvor ústa, nádych, výdych, to je vidno na fotkách, ako človek dýcha?</p> <p>Lukáš K.: Je to vidno. Je taký viac uvoľnený, aj keď vlastne tak vydýchne, je to taká iná emócia.</p> <p>Adela K.: Aha, takže by mali... Lukáš K.: Aj z toho výrazu, je to vidno, že není taký zaťatý.</p> <p>Adela K.: Mali by ľudia vydychovať na fotkách. Lukáš K.: Mali by dýchať určite.</p> <p>(SMIECH)</p> <p>Lukáš K.: A musia byť uvoľnení, nemôže byť taký strnulý, ale samozrejme</p> <p>ja... mňa napríklad mňa keď fotia, pre mňa je to veľmi nepríjemné. Ja sám som strnulý,</p> <p>takže ja sa viem vcítiť aj do tej druhej strany a viem tak uvoľniť</p> <p>tú atmosféru, aby sa cítili v pohode. Adela V.: Ale ty si, dá sa povedať, že si taký, že</p> <p>lenivejší alebo zvykneš viac meškať? Pretože túto pán sa narodil o 20 minút skôr, takže čo si tam</p> <p>tých 20 minút ešte robil? Lukáš K.: To sa treba spýtať našej mamy, ale</p>	<p>že v ložiskách je voda, hrdza, žiadne mazivo. Nedávajú tomu správnu opateru.</p> <p>-To je niečo nehorázne.</p> <p>-Radšej to prineste k nám, my sa o to postaráme.</p> <p>-To sa zle počúva, však, Lukáš.</p> <p>-Jasné.</p> <p>-A keď sa ľudia fotia, tak sa zle tvária. Však?</p> <p>-Áno.</p> <p>-Lebo základné pózy sú.</p> <p>Ty vždy hovoríš: "Bradú hore, pootvor ústa, nádych, výdych."</p> <p>Je to vidno na fotke?</p> <p>-Je to vidno. Je viac uvoľnený, a keď človek vydýchne, je to iná emócia.</p> <p>-Mali by ľudia vydychovať.</p> <p>-Z toho výrazu je vidno, že nie je taký zaťatý.</p> <p>-Mali by ľudia vydychovať na fotkách.</p> <p>-Mali by určite dýchať.</p> <p>Musia byť uvoľnení, nesmú byť strnutí. Mňa keď fotia, mne je to nepríjemné, ja sám som strnulý. Takže sa viem vcítiť aj do druhej strany a viem uvoľniť atmosféru, aby sa cítili v pohode.</p> <p>-Dá sa povedať, že si lenivejší, alebo zvykneš viac meškať?</p> <p>Lebo tento pán sa narodil 20 minút skôr? Čo si tam robil ešte 20 minút?</p>
--	---

ja si myslím, že si to chcel užiť chvíľu aj sám.
(SMIECH)

Adela V.: Dámy a páni, Kimlička nie je len jeden, ale sú dvaja.

Michal a Lukáš, ďakujeme veľmi pekne.

Obaja: Ďakujeme.

(POTLESK)

Adela V.: Aj naraz vstali.

Čau, ďakujem, ďakujem veľmi pekne.

ZNELKA

Adela V.: Naším hudobným hosťom je dvojica, manželská a bolo mi povedané, že môžem povedať Janais s manželom,

ktorý je inak Peter. Takže nech sa páči.

POTLESK

Janais: Dobrý večer. **Adela V.:** Dobrý večer. Vraj aj manželia sa začínajú na seba podobať a nie je to tam.

Janais: On je viac opálený. **Adela V.:** Vždy je niekto, kto bol v Austrálii v dvojici.

Adela V.: Áno. Dobrý večer, vitajte, povedzte, čo nám zahráte, zaspievate.

Janais: My máme nový album, dá sa povedať, vydali sme ho

koncom minulého roku. Volá sa Dve tváre Janais a dve tváre práve preto, že aj na obale

toho cédečka sme obidvaja s mužom, tak vám zahráme

niečo z neho.

- hudba

-To sa treba spýtať našej mamy.
Ale myslím, že som si to chcel chvíľu užiť aj sám.

SMIECH

-Dámy a páni, Kimlička nie je len jeden, ale sú dvaja.

Michal a Lukáš. Ďakujeme.
OBAJA: Ďakujeme.

POTLESK

-Aj naraz vstali.

Čau, ďakujem.
Ďakujem veľmi pekne.

Naším hudobným hosťom je dvojica, manželská. Bolo mi povedané,

že môžem povedať Janais s manželom. Ktorý je inak Peter. Nech sa páči.

POTLESK

-Dobrý večer.

-Vraj aj manželia sa začínajú

na seba podobať. Ale nie je to tam.

-On je viac opálený.

-Vždy je niekto v dvojici.
kto bol v Austrálii.

Dobrý večer, vitajte.
Povedzte, čo zahráte a zaspievate.

-Máme nový album, dá sa povedať.
Vydali sme ho koncom minulého roka.

Volá sa Dve tváre Janais.
Dve tváre preto, lebo aj

na obale CD sme obidvaja s mužom.
Tak vám zahráme niečo z neho.

PRÍJEMNÁ HUDBA

<p>Janais (spev): Nad hlavou nebesá, pod nohami známa zem. Vraciam sa po stopách, pri tebe zaspávať chcem. Srdce clivé mi bije ja zvon. Poslednýkrát volá ma domov. Do tanca mi hrajú melódie. Srdce clivé, ja nosím ťa v ňom. Poslednýkrát voláš ma domov. Ak je láska večná, oboch nás prežije. Na pleciach bremená, v batohu spomienok pár. Jak dieťa bez mena, túlavý vlk-samotár. Obaja (spev): Srdce clivé mi bije ja zvon. Poslednýkrát volá ma domov. Do tanca mi hrajú melódie. Srdce clivé, ja nosím ťa v ňom. Poslednýkrát voláš ma domov. Ak je láska večná, oboch nás prežije. Janais (spev): Keď búrka prehrmí, oblaky odplávajú. k sebe ma privolaj, svetlá pozhasínajú.</p>	<p>(spev) Nad hlavou nebesá, pod nohami známa zem. Vraciam sa po stopách, pri tebe zaspávať chcem. Srdce clivé mi bije ja zvon. Poslednýkrát volá ma domov. Do tanca mi hrajú melódie. Srdce clivé, ja nosím ťa v ňom. Poslednýkrát voláš ma domov. Ak je láska večná, oboch nás prežije. Na pleciach bremená, v batohu spomienok pár. Jak dieťa bez mena, túlavý vlk-samotár. OBAJA: (spev) Srdce clivé mi bije jak zvon. Poslednýkrát volá ma domov. Do tanca mi hrajú melódie. Srdce clivé, ja nosím ťa v ňom. Poslednýkrát voláš ma domov. Ak je láska večná, oboch nás prežije. -(spev): Keď búrka prehrmí, oblaky odplávajú. k sebe ma privolaj, svetlá pozhasínajú.</p>
---	--

<p>Náruč margarét</p> <p>vábi vôňou omamnou.</p> <p>V nohách šíri svet,</p> <p>domov mám pred sebou.</p> <p>Obaja (spev): Srdce clivé mi bije jak zvon</p> <p>Poslednýkrát volá ma domov.</p> <p>Do tanca mi hrajú</p> <p>melódie.</p> <p>Srdce clivé, ja nosím ťa v ňom.</p> <p>Poslednýkrát voláš ma domov. Ak je láska večná, oboch nás prežije.</p> <p>K zemi sa priviniem,</p> <p>čo bolo neľutujem.</p> <p style="text-align: center;">POTLESK</p> <p style="text-align: center;">ZNELKA</p> <p>Adela V.: Máme tu manželskú dvojicu, máme tu súrodeneckú dvojicu a ďalší hosť, príde samučký sám.</p> <p>Prichádza Peter Kučera.</p> <p>POTLESK</p> <p>Adela V.: Dobrý večer. P. Kučera: Dobrý večer. Adela V.: Dobrý večer. Nech sa páči, sadnite si. Ale Vy tu nie ste</p> <p>úplne sám. Ja som Vás stretla s Vašimi tromi deťmi.</p> <p>P. Kučera: Áno. Adela V.: Áno. A ešte... a ešte tu niekto je s Vami?</p>	<p>Náruč margarét</p> <p>vábi vôňou omamnou.</p> <p>V nohách šíri svet,</p> <p>domov mám pred sebou.</p> <p>OBAJA: (spev) Srdce clivé mi bije jak zvon</p> <p>Poslednýkrát volá ma domov.</p> <p>Do tanca mi hrajú</p> <p>melódie.</p> <p>Srdce clivé, ja nosím ťa v ňom.</p> <p>Poslednýkrát voláš ma domov.</p> <p>Ak je láska večná, oboch nás prežije.</p> <p>K zemi sa priviniem,</p> <p>čo bolo neľutujem.</p> <p style="text-align: center;">POTLESK</p> <p>-Máme tu manželskú dvojicu, máme tu súrodeneckú dvojicu.</p> <p>Ďalší hosť príde samučký sám. Prichádza Peter Kučera.</p> <p style="text-align: center;">POTLESK</p> <p>Dobrý večer. -Dobrý večer.</p> <p>-Dobrý večer. Nech sa páči, sadnite si. Vy tu nie ste úplne sám, stretla som vás vašimi tromi deťmi. -Áno.</p>
--	--

<p>Kučera P.: Ešte predpokladám, že pár kolegov z SPP.</p> <p>Adela V.: Pár kolegov, áno, áno, ktorí sú teda vlastne... lebo nie je tajomstvom, že Vy ste partnerom, teraz už Trochu inak, to môžeme povedať a Vy ste tam člen predstavenstva a obchodný riaditeľ, aby som to povedala správne. My inak vždy tak uvažujeme nad tým, že keď sa s niekým spájame</p> <p>a teda je to asi vzájomné, že kto sa s kým spojí, aby to nejako ladilo</p> <p>a vždy premýšľame nad tým, aby to ladilo s nejakými našimi</p> <p>hodnotami a s našimi pocitmi z toho celého. A tak sme si hovorili,</p> <p>že... že vy robíte s tým plynom, že či ste teda vlastne v poriadku.</p> <p>Je to v poriadku? Kučera P.: Ja myslím, že je to mega v poriadku.</p> <p>Adela V.: Me... samozrejme, samozrejme.</p> <p>Kučera P.: Pretože my,</p> <p>samozrejme, nerobíme len s plynom, ale predávame aj elektriku a trochu tak trochu fušujeme aj do zelených obnoviteľných</p> <p>zdrojov. Adela V.: To asi budete musieť. Kučera P.: Takže to by Vás asi zaujímalo. Ja viem, že ste</p> <p>taká zelená. Adela V.: Akože tá... tá zelenosť alebo tá naša spoločná zelenina,</p> <p>nazvime ju, je záujmom nás všetkých, veď aj keď máte tie tri deti, tak asi vás zaujíma, že</p> <p>v akom svete budú fungovať, pretože, uh asi sa nedá</p>	<p>-Ešte je tu niekto s vami?</p> <p>-Ešte predpokladám, že pár kolegov z SPP.</p> <p>-Pár kolegov. Lebo nie je tajomstvom, že vy ste partnerom Trochu inak, to môžeme povedať, a vy ste člen predstavenstva, obchodný riaditeľ. -Áno.</p> <p>-My uvažujeme nad tým, keď sa s niekým spájame, je to asi vzájomné, kto sa s kým spojí, aby to ladilo.</p> <p>Vždy premýšľame nad tým, aby to ladilo s našimi hodnotami a pocitmi z toho celého. Tak sme si hovorili, že vy robíte s plynom, či je to v poriadku. Je to v poriadku?</p> <p>-Ja myslím, že je to mega v poriadku.</p> <p>-Samozrejme. Samozrejme.</p> <p>-Pretože my nerobíme len s plynom, ale predávame elektrinu a trochu fušujeme aj do zelených, obnoviteľných zdrojov.</p> <p>-To budete musieť. -To by vás asi zaujímalo, lebo viem, že ste zelená. -Tá zelená energia je záujmom nás všetkých, lebo keď máte tri deti, asi vás bude zaujímať, v akom svete</p>
--	---

<p>fungovať tak, ako fungujeme teraz. Kučera P.: Tak ja osobne som veľkým zástancom</p> <p>toho prerodu, tej energetiky smerom k tým zeleným zdrojom, ale treba si aj uvedomiť, že tie fosílné palivá, ktoré dneska prevládajú, plus na Slovensku ešte samozrejme máme jadro,</p> <p>tak oni tu s nami ešte chvíľku budú a je to veľmi dôležité, aby tu boli,</p> <p>pretože ten nárast tých zelených energií je postupný a kým</p> <p>tie zelené zdroje nahradia ten plyn, tak budeme musieť s tým plynom žiť ešte.</p> <p>Adela V.: To znamená, že zatiaľ tu ten plyn je</p> <p>a nesmieme ho démonizovať, lebo ešte zatiaľ nám slúži, aby sa to nejako postupne preľnulo</p> <p>a tá postupnosť by kedy nastala? Kedy by mohol nastať ten moment, že budeme úplne</p> <p>v zelených energiách? Kučera P.: Myslím si, že toto nevie nikto úplne presne povedať.</p> <p>Napríklad Európska únia stanovila ciele na podiel tých obnoviteľných zdrojov.</p> <p>Teraz zrevidovala ten cieľ, takže v roku 2055,</p> <p>čo je zhruba za 30 rokov by sme mali dosiahnuť úroveň okolo 42,5</p> <p>% v energomixe. Takže ešte chvíľku to asi vydrží, no.</p> <p>Ale budeme to počítat' na desiatky rokov.</p> <p>Adela V.: Ako môže teda ten plyn pomáhať tomu, zatiaľ</p> <p>aby... aby sa prechádzalo správne?</p> <p>Kučera P.: Tak keď si zoberieme tie fosílné palivá,</p>	<p>budú fungovať. Asi sa nedá fungovať tak, ako fungujeme teraz.</p> <p>-Ja som veľkým zástancom prerodu energetiky k zeleným zdrojom,</p> <p>ale treba si uvedomiť, že fosílné palivá, ktoré dnes prevládajú,</p> <p>na Slovensku máme ešte aj jadro, tak to s nami ešte chvíľku budú.</p> <p>a je dôležité, aby tu boli, lebo nárast zelených energií</p> <p>je postupný. Kým zelené zdroje nahradia plyn,</p> <p>budeme musieť s plynom ešte žiť.</p> <p>-Zatiaľ tu ten plyn je a nesmieme ho démonizovať, lebo zatiaľ nám slúži,</p> <p>aby sa to postupne preľnulo. Tá postupnosť kedy nastane?</p> <p>Kedy by mohol nastať moment, že budeme úplne v zelených energiách?</p> <p>-Myslím, že to nevie nikto úplne presne povedať. Európska únia</p> <p>stanovila ciele na podiel obnoviteľných zdrojov.</p> <p>Teraz revidovala ten cieľ, takže v roku 2055, čo je zhruba</p> <p>za 30 rokov, by sme mali dosiahnuť úroveň okolo 42,5 % energomix.</p> <p>Takže, ešte to chvíľku vydrží.</p> <p>Budeme to počítat' na desiatky rokov.</p> <p>-Ako môže plyn pomáhať tomu, aby sa prechádzalo správne?</p>
---	--

<p>tak plyn je najzelenší z tých fosílnych, lebo má najmenší obsah toho uhlíka, keď sa spaľuje, tak z toho nie sú až také strašné emisie oproti</p> <p>napríklad, keď spaľujete naftu alebo uhlie,</p> <p>no a takto môže pomáhať, že budeme viacej... môžeme dodávať toho plynu</p> <p>na úkor tých horších fosílnych palív, no a postupne, ako bude tá zelená energia rásť, tak budeme potom aj opúšťať ten plyn.</p> <p>Adela V.: A vy budete č... Kučera P.: A budeme ho nahrádzať plynovými náhradami ale bezuhlíkovými. To sú tie zelené biometán</p> <p>a podobne. Adela V.: A vy ste už do toho celkom veľa investovali, dosť, dosť veľa. Kučera P.: My chceme investovať.</p> <p>Adela V.: Teda chcete investovať, chcete investovať koľko a do čoho?</p> <p>Kučera P.: Zaoberáme sa, ako som povedal, teraz najmä taký väčšími projektami, veternými elektrárnami. Tie na Slovensku prakticky nie sú.</p> <p>A keď ste sa pýtali na tie naše projekty, tak máme taký aktuálny</p> <p>na základných a stredných školách v bratislavskom kraji, ale aj po Slovensku sa snažíme montovať na strechy telocviční a tých škôl fotovoltaiiky, no a potom aj</p> <p>na sklady, priemyselné areály</p> <p>a to je veľmi dôležité, aby vznikla taká tá ostrovná energetika, že vyrobíte si to vlastne na vlastnej streche, miniete tú elektriku pre seba a keď sa vám náhodou teda vyrobí viacej, dodáte ju do siete.</p>	<p>-Keď si zoberieme fosílne palivá, plyn je najzelenší z tých fosílnych, lebo má najmenší obsah uhlíka. Keď sa spaľuje, tak z toho</p> <p>nie sú až také strašné emisie. Napríklad oproti tomu,</p> <p>keď spaľujete naftu alebo uhlie. Tak to môže pomáhať.</p> <p>Môžeme dodávať viac plynu ma úkor horších palív.</p> <p>Postupne ako bude zelená energia rásť, tak budeme upúšťať plyn.</p> <p>A budeme ho nahrádzať plynovými náhradami, ale bezuhlíkovými.</p> <p>To sú tie zelené. Biometán.</p> <p>-Vy ste do toho už dosť investovali.</p> <p>-Chceme investovať.</p> <p>-Teda chcete investovať. Chcete investovať koľko a do čoho?</p> <p>-Zaoberáme sa teraz väčšími projektmi, veternými elektrárnami.</p> <p>Tie na Slovensku prakticky nie sú. Keď sa pýtate na naše projekty,</p> <p>máme aktuálny na základných a stredných školách v Bratislavskom kraji, ale aj po Slovensku. Snažíme sa montovať na strechy telocviční a škôl fotovoltiky. A potom na sklady,</p> <p>priemyselné areály. Je dôležité, aby vznikla ostrovná energetika,</p> <p>že si to vyrobíte na vlastnej streche, miniete elektrinu</p>
---	---

<p>Ak nie je, tak už len malú časť si teda dokúpite.</p> <p>Adela V.: A toto je... toto je realita, ktorá by to mohla celé utiahnuť v budúcnosti? Kučera P.: Európa je líder v týchto myšlienkach</p> <p>a v týchto aj technológiách a všetci veríme, že ten technologický vývoj</p> <p>bude natoľko dynamický, on zatiaľ nie je až taký, aj keď tie technológie sa masívne aj zlacňujú,</p> <p>aj teda sú efektívnejšie, tak veríme, že ten technologický vývoj bude taký, že nakoniec teda jedného dňa ten plyn skončí a bude nahradený</p> <p>nakoniec. Adela V.: Dobré, ktoré je to naj... najhoršie, keď hovoríte,</p> <p>že teda plyn je najmenej emisný, tak najhoršie</p> <p>je čo? Kučera P.: Tak najhoršie, to sa už tu, povedzme,</p> <p>u nás na Slovensku moc nepoužíva, najhoršie je spaľovanie nejakého, povedzme, mazutu alebo podobne. Ale napríklad aj uhlie vidíme, že v Nemecku teda dosť narástlo. Adela V.: No! No!</p> <p>Kučera P.: Po tom, ako začali s tým plynom. Adela V.: Tak keď odletíme</p> <p>do vesmíru, Nemecko tu ale nechávame. Kučera P.: Áno, áno, to je pravda,</p> <p>ale oni zase majú dosť peňazí na tie investície, tak oni nás dobehnú</p> <p>v tej zelených, v tých zelených aktivitách. No ale keď sa pýtali, čo je najhoršie, teraz ma napadá,</p> <p>že spaľovať, teraz bola tá naša energetická kríza. Ceny vyleteli hore,</p> <p>tak sme videli aj po Slovensku, ako sa spaľovalo</p>	<p>pre seba. Keď sa vyrobí viac, dodáte do siete. Keď nie, malú časť si dokúpite.</p> <p>-Toto je realita, ktorá by to mohla v budúcnosti utiahnuť?</p> <p>-Európa je líder v týchto myšlienkach a technológiách</p> <p>a všetci veríme, že technologický vývoj bude natoľko dynamický,</p> <p>aj keď teraz nie sú natoľko, aj keď sa technológie zlacňujú</p> <p>a sú efektívnejšie. Tak veríme, že technologický vývoj bude taký,</p> <p>že jedného dňa plyn skončí a bude nahradený.</p> <p>-Ktoré je to najhoršie, keď hovoríte,</p> <p>že plyn je najmenej emisný, tak najhoršie je čo?</p> <p>-To sa už u nás na Slovensku moc nepoužíva. Ale je to spaľovanie mazutu a podobne. Ale aj uhlie vidíme, že v Nemecku teda.</p> <p>-No. No.</p> <p>-Dosť narástlo po tom,</p> <p>ako začali s plynom.</p> <p>-Keď odletíme do vesmíru,</p> <p>Nemecko tu nechávame.</p> <p>-Ale majú dosť peňazí</p> <p>na investície, takže nás dobehnú v zelených aktivitách. Ale keď</p> <p>ste sa pýtali, čo je najhoršie spaľovať, tak teraz bola energetická kríza, ceny vyleteli</p>
---	---

<p>akože všetko, hej? Tak najhoršie sú pneumatiky. Tak na to odpoviem. Adela V.: Inak... inak,</p> <p>toto, myslím, že taká firma ani nie je, ktorá vyrába energiu spaľovaním pneumatík, ale je to určite diera na trhu, ale myslím si, že naozaj... to som si všimla, že... že človek má taký pocit, že ide na vidiek,</p> <p>tam je dobrý vzduch.</p> <p>A čo sa tam deje v zime? Kučera P.: Presne tak. Adela V.: To je Sodoma Gomora. Tam sa páli všetko, ale naozaj všetko. A to sa, to sa.</p> <p>S tým sa čo dá urobiť ako? Kučera P.: No, to je obrovská škoda, pretože neviem,</p> <p>či viete, alebo nevíete, ale my sme po Holandsku druhá najviac gazifikovaná krajina,</p> <p>máme najviac tých plynovodov a vlastne takmer do každej dediny ten plynovod</p> <p>je teda potiahnutý. No keby sa naozaj že spaľoval ten plyn, hej pokiaľ nie sú</p> <p>tie zelené energie, tak to by významne pomohlo tomu životnému prostrediu, lebo</p> <p>ten obsah toho uhlíka je omnoho nižší. Nemáme tú náhradu, tak mali by sme ísť smerom</p> <p>tým plynom. Adela V.: Tak dobre, tak bavíme sa o tom, že dobre. Bude</p> <p>investícia do osvetly typu - volá sa to nespáľuj pneumatiku, ale hovoríme o</p> <p>slnečnej energii, hovoríme o veternej energii, ale my máme</p> <p>aj nejaké geotermálne zdroje. Tak neviem, ktoré, ktoré sú, neviem ako hlboko, aký potenciál máme</p>	<p>hore, tak sme videli</p> <p>aj na Slovensku, že sa spaľovalo všetko. Najhoršie sú pneumatiky.</p> <p>-Myslím, že ani je firma, ktorá vyrába energiu spaľovaním pneumatík.</p> <p>Je to diera na trhu. Ale všimla som si,</p> <p>že človek má pocit, že ide na vidiek,</p> <p>lebo je tam dobrý vzduch. Ale čo sa tam deje v zime.</p> <p>-Presne tak.</p> <p>-To je Sodoma Gomora,</p> <p>tam sa páli všetko. Čo sa s tým dá urobiť?</p> <p>-To je obrovská škoda. Nevie, či viete, ale my sme po Holandsku</p> <p>druhá najviac gasifikovaná krajina. Máme najviac plynovodov, takmer do každej dediny je plynovod potiahnutý. Pokiaľ by sa spaľoval plyn, pokiaľ nie sú tie zelené energie, významne by to pomohlo životnému prostrediu, lebo obsah uhlíka je oveľa nižší.</p> <p>Pokiaľ nemáme náhradu, mali by sme kúriť plynom.</p> <p>-Bude investícia do osvetly typu nespáľuj pneumatiku.</p> <p>Hovoríme o slnečnej energii, o veternej energii.</p> <p>Ale máme aj geotermálne zdroje, ktoré neviem, ako sú hlboko.</p>
---	--

<p>ako Slovensko? Kučera P.: Ja som chvíľu pracoval aj teda vo firme,</p> <p>ktorá ťaží plyn a keď ťažíte plyn, idete do hĺbky</p> <p>a narazíte niekedy, chceli ste plyn, narazíte na vodu, hej, na ten geothermal, tak tie vrty</p> <p>v na Slovensku sú, povedzme, od 800 m do, najhorší sme mali</p> <p>asi štyri a pol tisíc metra.</p> <p>Adela V.: To už ste aj vyliezli niekde inde, nie, tuším?</p> <p>Kučera P.: Tak, áno. Áno. Vyliezli sme napríklad v Gajaroch pod kostolom, lebo to teda tam je to ložisko pod kostolom, hej? A museli sme to</p> <p>tlačiť, alebo teda do tej... do tej zeme tu trubku,</p> <p>aby sme to navrtali, tak v podstate 2 kilometre za dedinou a takým šikmým úklonom vlastne sa to</p> <p>dostalo pod ten... Adela V.: Ísť pod kostol.</p> <p>Kučera P.: ...kostol. No ale v... 800 metrov, hej, alebo teda neviem presne koľko, ale pár sto metrov pod kostolom. Adela V.: Takto ste sa modlili, aby všetko dobre dopadlo.</p> <p>Kučera P.: Hlavne sme sa modlil, aby to naozaj dobre dopadlo,</p> <p>lebo taký vrt stojí okolo milióna eur, hej? Keď to netrafíte, tú</p> <p>plynovú bublinu, no tak tých milión eur môžete vyhodit' komínom.</p> <p>Adela V.: Ale trafili ste teda?</p> <p>Kučera P.: V Gajaroch sme</p> <p>to trafili, áno. Adela V.: V Gajaroch ste to t... dobre, tak znamená to, že niekde inde možno nie, ale (nezrozumiteľné) v Gajaroch sme to trafili. Keď sa bavíme o tých</p>	<p>Aký potenciál máme v tomto ako Slovensko?</p> <p>-Chvíľu som pracoval vo firme, ktorá ťaží plyn.</p> <p>Keď ťažíte plyn, idete do hĺbky. Chceli ste plyn a narazíte na vodu.</p> <p>Geotermál. Vrty na Slovensku sú od 800 metrov,</p> <p>najhorší sme mali asi 4 500 metroch.</p> <p>-To ste už vyliezli niekde inde.</p> <p>-Vyliezli sme v Gajaroch pod kostolom. Tam je ložisko pod kostolom, museli sme tlačit' do zeme tú trúbku,</p> <p>aby sme to navrtali. Dva kilometre za dedinou takým šikmým úklonom</p> <p>ísť dole pod kostol. Ale 800 metrov.</p> <p>Neviem presne koľko, ale pár sto metroch pod kostolom.</p> <p>-Tak ste sa modlili, aby všetko dobre dopadlo.</p> <p>-Hlavne sme sa modlili, aby to dobre dopadlo, lebo taký vrt</p> <p>stojí okolo milióna eur. Keď netrafíte plynovú bublinu,</p> <p>tak milión eur môžete vyhodit' komínom.</p> <p>-Ale trafili ste.</p> <p>-V Gajaroch sme to trafili.</p> <p>-Možno niekde inde nie, ale v Gajaroch ste to trafili.</p>
---	--

<p>obnoviteľných zdrojoch energie, tak existuje vôbec nejaký zdroj energie, ktorý je absolútne čistý, že nemá,</p> <p>nemá žiadne svoje vedľajšie efekty? Kučera P.: Viete čo?</p> <p>Myslím si, že áno. Je to teda také na zamyslenie, či áno alebo nie, ale bol som minule v Bruseli</p> <p>a v Bruseli na letisku sú také pulty a ja som si tam sadol a nevedel som, že na čo to tam je, hej? Sedím tam, ako... taký jak skoro barový pult, ono to malo tie bicykle,</p> <p>malo to šlapadlá, hej, a to bolo vlastne... Adela V.: A to ste boli na rozlúčke so slobodou, nie?</p> <p>Kučera P.: Nie, to bolo na letisku. Adela V.: Či čo vy ste bicyklovali,</p> <p>aby bolo svetlo... Kučera P.: Aby ste si mohli nabiť... aby ste si mohli nabiť mobilný telefón. Adela V.: Aha. Kučera P.: Čiže dali ste si takú nabíjačku, ale tú energiu ste si vlastne vyrobili sami, takže ste</p> <p>mohla byť zdravá, mala ste nabitý mobil a bolo</p> <p>to akože super, no. Adela V.: Ved' to je to, ale tu sa už dostávame do istého momentu toho</p> <p>diskomfortu, lebo nie každému sa chce bicyklovať, ale my budeme musieť všetci v úvodzovkách bicyklovať, aby... aby sme cez trošku</p> <p>toho diskomfortu asi išli a možno ani nie do tej miery komfortu, na ktorú sme</p> <p>zvyknutí, lebo žijeme predsa len na nejaký ten dlh, teraz hovorím celoplanetárne</p> <p>ako ľudia, hlavne teda tá vyspelá civilizácia,</p>	<p>Keď sa bavíme o obnoviteľných zdrojoch energie, existuje zdroj</p> <p>energie, ktorý je absolútne čistý, že nemá svoje vedľajšie efekty?</p> <p>-Viete čo, myslím, že áno. Je to na zamyslenie, či áno alebo</p> <p>nie, ale bol som minule v Bruseli. Na letisku sú pulty. Tam som si</p> <p>sadol a nevedel som, na čo to je. Sedím tam,</p> <p>skoro ako barový pult. Malo to to bicykli, šlapadlá.</p> <p>-To ste boli na rozlúčke so slobodou, nie?</p> <p>-Nie, to bolo na letisku. -Vy ste bicyklovali, aby bolo svetlo.</p> <p>-Aby ste si mohli nabiť mobilný telefón. Dali ste si nabíjačku.</p> <p>-Aha. -Ale energiu ste si vyrobili sami.</p> <p>Mohli ste byť zdravá, mať nabitý mobil. Bolo to super.</p> <p>-Tu sa už dostávame do istého momentu diskomfortu, lebo nie</p> <p>každému sa chce bicyklovať. Ale všetci budeme musieť</p> <p>"bicyklovať", aby sme išli do cez trochu diskomfortu,</p> <p>a možno ani nie do miery komfortu, na ktorú sme zvyknutí,</p> <p>lebo žijeme dlh. Teraz hovorím celoplanetárne ako</p> <p>ľudia, hlavne vyspelá civilizácia.</p>
--	---

nech za nás bicyklujú iní a ešte to má popritom nejaký nepríjemný efekt.

Ale môžeme napríklad šetriť, to sa samozrejme dá, takže ja neviem.

Vy napríklad doma s tromi deťmi ako fungujete? Vy ste ten otec, ktorý chodí - zas je zažaté!

To ste Vy? **Kučera P.:** No, tak snažíme sa. My sme

v zime šetrili a ja určite by som doporučoval každému šetriť, pretože

najlacnejšia energia, ktorú teda môžem mať, je tá, ktorú teda nespotrebujem a tým pádom

nemusím vyrobiť, hej? Takže keď si ušetríte to tým, že teda ju nespotrebujete,

tak tým šetríte to životné prostredie, šetríte tú spoločnosť, šetríte si

peniaze. **Adela V.:** A ako to robíte vy doma? Videla som, že

deti boli veľmi nababušené. **Kučera P.:** My... my zhasíname.

(SMIECH)

Kučera P.: Hlavne keď už je potom v noci,

chcú ísť spať, teda nechcú ísť spať a ja ich naháňam, aby išli spať, no tak vtedy sa zhasne a vtedy najviac šetríme,

keď už je noc. **Adela V.:** Aha, čiže Vy zhasnete a oni musia sa nejak precapkať

do postele. Chápem. **Kučera P.:** Presne, presne tak. **Adela V.:** To je takýto spôsob.

Vaše deti vedia, čím všetkým ste sa živili pred tým, ako čo ste robili toto? **Kučera P.:** Viete čo, keď som sa pripravoval

na túto reláciu, tak sme sa o tom teda nejak...

Adela V. (m. o.): Ste ich pripravili na to. **Kučera P.:** ... hlbšie, hlbšie sme sa o tom

bavili. Ja som im nejaké čriepky z môjho života teda povedal, oni mi neverili, hej, tak.

Nech za nás bicyklujú iní

a ešte to má nepríjemný efekt.
Ale môžeme napríklad šetriť.

To sa, samozrejme, dá. Vy doma s tromi deťmi ako fungujete?

Vy ste ten otec, ktorý chodí, že zas je zasvietené. To ste vy?

-Snažíme sa, aby sme šetrili.
Ja by som odporúčal každému šetriť,

lebo najlacnejšia energia,
ktorú môže mať, je tá,

ktorú nespotrebujem. Tým pádom ju
nemusíme robiť. Keď šetríte tým,

že ju nespotrebujete,
tak šetríte životné prostredie,

šetríte spoločnosť,
šetríte si peniaze.

-Ako to robíte vy doma? Videl som, že deti boli veľmi zababušené.

-My zhasíname.
SMIECH

Hlavne, keď v noci nechcú ísť spať
a ja ich naháňam, aby išli spať,

tak zhasnem.
Vtedy najviac šetríme, keď je noc.

-Vy zhasnete, a ony sa musia
precapkať do postele.

-Presne, presne.
-Vaše deti vedia, čím všetkým ste sa

živili, než ste robili toto?
-Keď som sa pripravoval na túto
reláciu, tak sme sa o tom hlbšie
bavili. Ja som im nejaké čriepky

<p>Adela V.: Čo neverili napríklad? Kučera P.: Tak napríklad neverili,</p> <p>keď som brigádoval v Amerike, tak som tam</p> <p>šmirgľoval takú kaviareň, to sme pracovali na stavbe, a ona bola celá obložená z dreva,</p> <p>no a to sa nemohlo nejak to tým strojom ako robiť, museli to ručne, hej.</p> <p>To malo asi 3 poschodia. Tak ja som...</p> <p>Adela V.: Vidíte, už tam šetrili energiu.</p> <p>Kučera P.: Tri týždne, tri týždne som chodil so šmirgľom a šmirgľoval to drevo, hej, no a tak ostala mi taká úchylka, že keď vidím,</p> <p>tak chytím si... Adela V.: Nechyt... toto ani si nevšímajte. Kučera P.: ... že či je to ako dobre vyšmirgľované.</p> <p>Adela V.: To som ja šmirgľovala, to je také.</p> <p>Kučera P.: Toto je v pohode, to by ako prešlo.</p> <p>Adela V.: Sama som všetko robila, tak... naozaj. Ale to ste mali koľko rokov?</p> <p>Kučera P.: Mal som vtedy asi 21 – 22. Adela V.: To ste išli vyslovene,</p> <p>že zarobiť si na čo? Kučera P.: Ja som študoval v Prahe</p> <p>na právnickej fakulte. Adela V.: Karlovej Univerzity. Kučera P.: Karlovej Univerzity a</p> <p>v tom čase, teraz už to tak chvalabohu není, ale muselo sa za to štúdium platiť, lebo sme boli ako cudzinci jednu chvíľu, no a tak som</p> <p>si chodil takto cez leto privyrábať. Adela V.: A vraj ste teda potom aj trošičku čašníčili.</p> <p>Kučera P.: Áno. My sme do tej Ameriky prišli, keď som bol na vysokej</p>	<p>z môjho života povedal. Ony mi neverili.</p> <p>-Čo neverili napríklad? -Neverili, keď som brigádoval</p> <p>v Amerike. Šmirgľoval som kaviareň. Pracoval som na stavbe.</p> <p>Cela bol obložená drevom. To sa nemohlo robiť strojom, muselo sa to</p> <p>ručne. To malo asi tri poschodia. -Tam ste šetrili energiu.</p> <p>-Tri týždne som chodil a šmirgľoval drevo.</p> <p>Zostala mu úchylka, že keď vidím, tak to chytím.</p> <p>-Toto si ani nevšímajte. -Či je to dobre vyšmirgľované.</p> <p>-To som aj šmirgľovala. -Dobre, v pohode.</p> <p>-Sama som všetko robila. Koľko ste mali rokov?</p> <p>-Asi 21,22. -To ste si išli zarobiť na čo?</p> <p>-Ja som študoval v Prahe na právnickej fakulte.</p> <p>-Karlovej univerzity. -Karlovej univerzity. V tom čase,</p> <p>teraz to, chvalabohu, nie je, sme museli za štúdium platiť,</p> <p>lebo sme boli ako cudzinci, tak som si chodil cez leto privyrábať.</p> <p>-Vraj ste potom chvíľu aj čašníka robili.</p> <p>-Keď som bol na vysokej škole,</p>
---	---

škole a mali sme ísť do nejakého zábavného parku robiť na kolotoče. No ale vystúpili sme v

New Yorku, tak sme tam už zostali.

Najprv a keďže sme boli bez peňazí, tak najprv som začal na tej stavbe kopať tie kanály

a šmirgľovať to drevo. No ale už potom za nejaký mesiac dva som

teda povýšil, našli sme si prácu ako čašníci a pracoval som v takom kongresovom centre, v takom,

kde v podstate sa robia svadby, kongresy, zjazdy a také sešlosti tých ľudí,

také oslavy, že videl som stovky svadiieb, hej, rôznych národov a národností, to bolo veľmi zaujímavé.

No a raz tam bol kongres demokratickej strany,

ale taký ten lokálny nejakej miestnej newyorskej bunky. No a tak mal som tú česť

(nezrozumiteľné)povedali, že obsluhovať, ale bol som teda v takom tíme, ktorý sa mal starať o Hillary Clinton.

SMIECH

Adela V.: Čo si objednala? **Kučera P.:** Ona len takúto vodu.

Mala nejaký prejav, potom si dala vodu a potom už... **Adela V.:** Ako pila? **Kučera P.:** ...zase odviezli

ju preč. **Adela V.:** Ako pila, hovorte.

Kučera P.: Veľmi majestátne,

dôstojne a bola si vedomá, že kto je tam ten boss, hej, takže tak. Bola ale veľmi profesionálna.

Adela V.: Uzavrieme to možno aj niečím, čo

už nadviaže trošičku na nášho ďalšieho hosťa, pretože Vy ste, prepáčte, ale Vy nevyzeráte teda nejak veľmi

mali sme ísť zo zábavného parku

robiť na kolotoče.

Vystúpili sme v New Yorku,

tak sme tam už zostali.

Keďže sme boli bez peňazí,

najprv som začal na stavbe kopať kanály a šmirgľovať drevo.

Za mesiac až dva sme si našli prácu ako čašníci. Pracoval som

v kongresovom centre, kde sa robia svadby, kongresy, zjazdy ľudí.

Oslavy. Videl som stovky svadiieb rôznych národov a národností.

To bolo veľmi zaujímavé.

Raz tam bol kongres

demokratickej strany, ale taký lokálny, miestnej newyorskej bunky.

Mal som tú česť obsluhovať, alebo teda bol som v tíme,

ktorý sa mal starať o Hillary Clintonovú.

SMIECH

-Čo si objednala?

-Len takú vodu. Mala prejav,

dala si vodu a odviezli ju preč.

-Ako pila? Hovorte.

-Veľmi majestátne a dôstojne.

Bola si vedomá, kto je tam boss.

Bola veľmi profesionálna.

-Uzavrime to niečím, čo trochu nadviaže na ďalšieho hosťa.

Vy nevyzeráte veľmi staro, ale vy ste trénovali

staro, ale Vy ste trénovali Roba Vitteka a to mi nevychádza.

Kučera P.: Áno, ja som hrával futbal

a potom už s keď som začal chodiť na gymnázium a

už som bol taký slabší oproti tým mojim spoluhráčom, tak mne to bolo ľúto

hodiť celú tú kariéru za... za hlavu. No a tak som poprosil otca, či by sa

neprihovoril jedného trénera, ktorý trénoval Roba, že či by som mu nemohol robiť asistenta,

no a on teda povedal, že áno, no, takže ja som vtedy mal 16

rokov, keď som začal vlastne spolutrénovať, no a Robo mal asi

10, tak len si pamätám jednu vec, že...

že asi som teda nebol veľmi dobrý tréner, lebo ja som ho stále staval do obrany a on nakoniec

bol najlepší strelec na majstrovstvách sveta. No, tak... **Adela V.:** Tak možno že ste v ňom práve zadržovali

to napätie, ktoré keď ho vypustili konečne, tak...

Kučera P.: Ja som nad tým rozmýšľal, že možnože naopak, že mu to pomohlo, lebo vlastne vedel, ako tí obrancovia, ako sa majú chovať a alebo sa chovajú

v tej obrane a on potom možno mal nejaké finty, no. **Adela V.:** Čiže máme Vám v mene národa poďakovať za tie

tri góly na majstrovstvách? **Kučera P.:** Ale nenaučil som ho behať. **Adela V.:** Aha, ok.

Kučera P.: Nevedel behať na špičkách, tak sme ho nechali behať na tribúnu, aby behal po schodoch,

Roba Vitteka
a to mi nevychádza.

-Ja som hrával futbal,
a keď som chodil na gymnázium

a bol som slabší oproti mojim spoluhráčom, tak mi bolo ľúto hodiť

celú kariéru za hlavu,
tak som poprosil otca, či by sa

neprihovoril u jedného trénera,
ktorý trénoval Roba, či by som mu

nemohol robiť asistenta.
On povedal, že áno.

Ja som mal 16 rokov,
keď som začal spolutrénovať.

Robo mal si 10. Pamätám si
jednu vec, že asi som nebol

veľmi dobrý tréner,
lebo som ho stále staval do obrany.

A on bol nakoniec najlepší strelec
na majstrovstvách sveta.

-Možno ste v ňom zadržovali
napätie, ktoré keď ho vypustili,

-Možno mu to, naopak, pomohlo,
lebo vedel, ako sa obrancovia

majú chovať, alebo sa chovajú
v obrane, a potom mal možno finty.

-Máme vám v mene národa poďakovať
za tie tri góly na majstrovstvách?

-Ale nenaučil som ho behať.
Nevedel behať na špičkách,

tak sme ho dali behať na tribúnu
po schodoch, aby vedel na špičkách.

<p>aby teda tie špičky behal a potom už som teda prestal trénovať. Išiel som do Prahy,</p> <p>prišiel som po nejakých pár rokoch sa pozrieť teda, lebo on medzitým</p> <p>dorástol na tú hviezdu, tak som išiel sa pozrieť</p> <p>na zápas, že či už ako nešlape na tie päty a či behá na tých špičkách</p> <p>a stále to tam nebolo, no. Adela V.: Taký ten trénerský pohľad veľmi prísny.</p> <p>Ja sa veľmi teším na to, že... takto, že väčšinou sa o tých energetických témach rozprávame</p> <p>s rôznymi aktivistami a s ľuďmi, ktorí sú v tom proti nejakom póle nastavení. Ale ja som zas aj zástanca</p> <p>toho, že vždy keď budeme nejako proti a nebudeme sa snažiť nájsť aj v tom</p> <p>v tom zdroji toho hlavného alebo tých, lebo vy ste tí aktivisti, vy ste vlastne aktívni,</p> <p>vy niečo môžete reálne robiť, vy môžete niečo zmeniť, takže keď sa nebudeme</p> <p>na to pozerat' z tých dvoch pólov, tak sa vlastne nejak nikam neposunieme, ale myslím si, že ten náš</p> <p>zámer je fakt spoločný. Kučera P.: Nepochybne. Adela V.: Nepochybne. Tak si držíme teda palce.</p> <p>Ďakujem veľmi pekne. Pán Peter Kučera. Kučera P.: Ďakujem za pozvanie. Adela V.: Ďakujem.</p> <p>Ďakujem. Kučera P.: Ďakujem. ZNELKA</p> <p>Adela V.: Naším posledným hosťom je futbalistka. Teraz už aktuálne teda skôr trénerka Lucia Luja Ondrušová.</p>	<p>Potom som prestal trénovať, išiel som do Prahy,</p> <p>prišiel som sa po pár rokoch pozrieť.</p> <p>Lebo on medzitým dorástol na hviezdu, tak som sa bol pozrieť,</p> <p>či už nešlape na päty a behá po špičkách. Stále to tam nebolo.</p> <p>-Trénerský pohľad veľmi prísny. Väčšinou sa o energetických témach</p> <p>rozprávame s rôznymi aktivistami a s ľuďmi, ktorí sú v protipóle</p> <p>nastavení. Ale som zástanca toho, že keď budeme proti</p> <p>a nebudeme sa snažiť nájsť v zdroji toho hlavného,</p> <p>lebo vy ste aktivisti, vy ste aktívni, vy môžete niečo reálne</p> <p>robiť a zmeniť, takže keď sa na to nebudeme pozerat' z tých dvoch pólov,</p> <p>tak sa nikam neposunieme. Myslím, že náš zámer je spoločný.</p> <p>-Nepochybne. -Tak si držíme palce.</p> <p>Ďakujem veľmi pekne. -Ďakujem za pozvanie.</p> <p>-Pán Peter Kučer. Ďakujem. -Ďakujem.</p> <p>-Naším posledným hosťom je futbalistka, teraz aktuálne</p> <p>skôr trénerka. Lucia Luja Ondrušová. POTLESK</p>
--	---

<p>POTLESK; Adela V.: Ahoj. Ondrušová L.: Dobrý večer.</p> <p>Dobrý večer. Čau. Ahoj. Ahoj.</p> <p>Adela V.: To je Lucka. Nech sa páči, sadni si. Ondrušová L.: Dobrý večer, ďakujem. Adela V.: Tu máme vedľa... vedľa teba sedí človek, ktorý trénoval Roba Vitteka. Tak len, aby si vedela, že sme tu... a ďalej už nikto</p> <p>nič s futbalom teda. Ondrušová L.: Naozaj. Kimlička (m. o.): Naozaj. Adela V.: Myslím si, že Lukáš teda určite nie. A ja som si niektoré veci</p> <p>vypísala, aby som ich povedala presne. Si zapísaná do histórie nášho futbalu ako</p> <p>prvá futbalistka, ktorá mala na sebe stokrát reprezentačný dres. Pozeráš na mňa tak veľmi...</p> <p>Ondrušová L.: Je to tak. Adela V.: ... v medzištátnych zápasoch.</p> <p>Úspešne si pôsobila vo švajčiarskej, českej,</p> <p>talianskej, nemeckej lige. Aktuálne si už ale teda... už trénerka. Už sa už aktívne</p> <p>nevenuješ kariére. Kedy si ukončila, kedy si sa rozhodla? Ondrušová L.: Presne pred rokom,</p> <p>respektíve 11 mesiacov. Adela V.: Chýba ti to? Ondrušová L.: Nie. SMIECH; Adela V.: Okej. Ondrušová L.: Nie.</p> <p>Adela V.: Dostaneme sa k tomu prečo a ako sa to na cítila, že už</p> <p>to nechceš robiť, ale poďme aj k tvojmu detstvu, lebo ako zisťujeme, že</p>	<p>Ahoj. -Dobrý večer. Čau.</p> <p>Ahoj, ahoj. -To je Lucka. Sadni si.</p> <p>-Dobrý večer, ďakujem. -Vedľa teba sedí človek,</p> <p>ktorý trénoval Roba Vitteka. A ďalej už nikto nič s futbalom.</p> <p>-Naozaj? -Myslím, že Lukáš určite nie.</p> <p>Ja som si niektoré veci vypísala, aby som ich vedela presne.</p> <p>Si zapísana do histórie nášho futbalu, ako prvá futbalistka,</p> <p>ktorá mala na sebe stokrát reprezentačný dres.</p> <p>-Je to tak. -V medzištátnych zápas.</p> <p>Úspešne si pôsobila vo švajčiarskej, českej, talianskej, nemeckej lige.</p> <p>Aktuálne si už trénerka. Už sa aktívne nevenuješ kariére.</p> <p>Kedysi ukončila? -Presne pred rokom. 11 mesiacov.</p> <p>-Chýba ti to? -Nie.</p> <p>SMIECH Nie.</p> <p>-Okej. Dostaneme sa k tomu prečo. Poďme aj k svojmu detstvu.</p> <p>Ako zisťujeme, detstvo vás všetkých sme prebrali. Zápal pre futbal</p> <p>ale musí vzniknúť v detstve.</p>
---	---

vlastne váš vás všetkých detstvo sme trošku prebrali, ale ten futbal naozaj musí vzniknúť v detstve ten zápal pre to. Tvoj otec bol tiež tréner, vyrastala si s bratmi s... neviem, či zdroj hovorí správne, s tromi?
Ondrušová L.: S tromi. S tromi a s dvoma sestrami. **Adela V. (m. o.):** Ešte? Nie.
Ondrušová L.: Áno, áno. Päť súrodencov mám.
Adela V.: Dobre, všetci robili

futbal? **Ondrušová L.:** Traja bratia robili futbal, plus

ja a po... traja plus ja a potom vlastne oni tak nejak išli inými

cestami po nejakých rokoch, keď už to ich prestalo baviť. **Adela V.:** A sestry dve nerobili futbal vôbec.

Ondrušová L.: Vôbec, vôbec. Keby som sa spýtala mojich sestier,

čo som sa ich vlastne včera pýtala, že koľko minút sa hraje futbalový zápas, tak

nebola tá odpoveď správna. **Adela V.:** Našťastie tu kladiem otázky ja, takže?

SMIECH

Žiadam ťa, aby si sa ma nič nepýtala.

Ondrušová L.: Dobre, dobre, dobre. **Adela V.:** Z tohto hľadiska.

Dostávala si možno nejaké také podpichovačky, že prečo

robíš ty futbal? Ved' ani ostatné sestry nerobia, chalani, bratia ti nehovorili, že čo sa nám do toho montuješ?

Ondrušová L.: Vôbec, absolútne. Ja som mala úplne

podporného tatina, on tu aj dneska sedí. Si myslím. **Adela V. (m. o.):** Pozdravujeme podporného... **Ondrušová L.:** Teda mala, mám, mám.

On už pred tými nejakými 20 rokmi 25, keď som začínala s futbalom,

Tvoj otec bol tréner,

vyrastala si s bratmi.

Neviem, či je správne, že s tromi.

-S tromi a dvoma sestrami.

ADELA: Ešte? Nie.

-Áno, áno. Päť súrodencov mám.

-Všetci robili futbal?

-Traja bratia robili futbal, plus ja. A potom oni išli inými

cestami po nejakých rokoch, keď ich to prestalo baviť.

-A dve sestry nerobili futbal vôbec.

-Vôbec. Keby som sa spýtala mojich sestier, čo som sa aj včera pýtala,

koľko minút sa hra futbalový zápas, tak odpoveď nebola správna.

-Našťastie, tu kladiem otázky ja.

SMIECH

Žiadam ťa,

aby si sa ma nič nepýtala.

-Dobre, dobre.

-Dostávala si možno podpichovačky,

prečo robíš futbal, ved' ani ostatné sestry nerobia.

Chalani ti nehovorili, čo sa do toho montuješ?

-Vôbec. Ja som mala podporného tatina. Aj tu dnes sedí, myslím.

ADELA: Pozdravujeme.

Teda mám. On už pre 20, 25 rokmi,

keď som začínala s futbalom, tak on bol totálne progresívny

tak on tam... on bol vlastne totálne progresívny v tom... v tom čase pred 25 rokmi,

čo ženský futbal na Slovensku ešte

bol v zárodkoch, by sa dalo povedať a on ma totálne podporoval. **Adela V.:** Čiže keby si teraz začínala by sa teoreticky dala nejaká budúcnosť vidieť, ale vtedy to bolo také, že kam ty chceš ísť, že čo budeš

ty robiť, lebo nebolo ani kam asi smerovať ten svoj talent.

Ondrušová L.: Bolo. Ja som potom zistila,

že sa dá dostať samozrejme do reprezentácie, keď som sledovala nejakých futbalistov a tak. Takže

to... to bol môj cieľ dostať sa do reprezentácie. Preto vlastne ja som začal hrať futbal, nejak

vznietila sa vo mne vášeň pre to

a potom som si už pomaličky hľadala ciele. **Adela V.:** Ty si chodievala hrať, som

niekde počula nejaký rozhovor s tebou, že po kostole v nedeľu si

šla s chalanmi hrať futbal. **Ondrušová L.:** Áno. **Adela V.:** Ani tam

nenastali momenty, že čo ideš ty s nami hrať, baba.

Ondrušová L.: Nie. Práveže všetci chceli, aby som išla hrať. **Adela V.:** Lebo? Si bola talentovaná.

Ondrušová L.: Asi. **Adela V.:** Tak sme sa k tomu dostali.

Ondrušová L.: Hej, hej, hej. **Adela V.:** To je zaujímavé.

pred 25 rokmi v čase,
keď ženský futbal

bol na Slovensku v zárodkoch.
On ma totálne podporoval.

-Keby si teraz začínala,
budúcnosť by sa dala vidieť,

ale vtedy to bolo,
že kam chceš ísť, čo budeš robiť,

lebo asi nebolo kam smerovať talent.

-Bolo. Ja som zistila,
že sa dá dostať do reprezentácie,

keď som sledovala futbalistov
a tak- To bol môj cieľ dostať sa

do reprezentácie.
Preto sa vznietila

vo mne vášeň pre to.
A potom som si hľadala ciele.

-Ty si chodila hrať,
počula som s tebou rozhovor,

v nedeľu po kostole si išla
s chalanmi hrať futbal.

-Áno.

-Ani tam nenastali momenty,

že čo ty baba ideš s nimi hrať?

-Nie. Práveže všetci chceli,

aby som išla hrať.

-Lebo si bola talentovaná.

-Asi.

-Tak sme sa k tomu dostali.

-Áno, áno.

-Prepáč, že tlačím do predsudkov,

že ťa chcel niekto stopnúť,

<p>Ja prepáč že to stále tlačím do nejakých predsudkov, že niekto ťa niekde chcel stopnúť, ale je veľmi milé, že vlastne aj tie decká tí chalani v tvojom veku to vyriešili, že Lucia chce s nami hrať. Ondrušová L.: Ono mne to prišlo, mne... hm... Ja som z toho bola taká, že vlastne, na mňa bola tá pozornosť a ja som vedela, že keď prídem na to ihrisko, tak si povedia tí chalani, že (ďalej hovorí potichu) - to je tá baba, ktorá (nezrozumiteľne), že ona je dobrá. Adela V.: Aha. Ondrušová L.: Takže ja som bola taká, že dobrá. Adela V.: Prečo tu nemáme loptu, vidíš, to mi nenapadlo, že by si mohla predviesť, ale máme videjko, ako vieš takéto veci robiť.</p> <p>HUDBA Z VIDEA</p> <p>To bolo na nejakej dovolenke, to nebolo zo žiadneho zápasu evidentne. Ondrušová L.: Nie, nie. Adela V.: Neviem teda, kde sa hráva ženský futbal, ale asi nie na... nie na takejto pláži. Ondrušová L.: To bolo z Grécka z dovolenky. Už po kariére. Adela V.: Už po kariére. Ondrušová L.: Keď som si mohla vlastne dovoliť tú dovolenku 10-dňovú cez prázdniny, kde akože vždycky my trénujeme, takže to bola taká vydretá, za tých 25 rokov futbalu som si dala 10 dní dovolenky. Adela V.: Čiže to bola akože fakt drina, makačka, preto ti to asi ani nechýba, lebo zrazu si slobodný človek. Ondrušová L.: Hej, hej, hej. Adela V.: A na tej tvojej ceste, keď si teda išla, potom si prišla do zahraničia,</p>	<p>ale je milé, že deti, chalani v tvojom veku to neriešili, že Lucia chce s nimi hrať.</p> <p>-Ja som bola taká, že na mne bola pozornosť. Ja som vedela, že keď prídem na ihrisko, tak si povedia chalani, že (potichu) to je tá baba, ktorá má rada futbal, že ona je dobrá. Takže, ja som bola taká dobrá.</p> <p>-Prečo tu nemáme loptu? To mi nenapadlo, že by si mohla predviesť. Ale máme video, ako vieš takéto veci robiť.</p> <p>To bolo na dovolenke, to nebolo zo zápasu evidentne.</p> <p>-Nie, nie. -Neviem, kde sa hráva ženský futbal, ale asi nie na pláži. -To bolo z Grécka z dovolenky. Už po kariére. Kde som si mohla dovoliť desaťdňovú dovolenku cez prázdniny, kde my vždy trénujeme. Takže to bola vydretá za 25 rokov futbalu. Som si dala 10 dní dovolenky.</p> <p>-To bola fakt drina, makačka. Preto ti to asi nechýba, lebo si zrazu slobodný človek. -Áno, áno.</p> <p>-Na tej tvojej ceste, keď si išla do zahraničia, keď to porovnáš.</p>
--	---

<p>keď to porovnáš, že... ja neviem koľko peňazí je v ženskom futbale? Lebo v tom mužskom</p> <p>aj na tej svetovej úrovni, už sa tam teda hovorí o zaujímavých peniazoch, tak keď to vieš</p> <p>porovnať percentuálne, keby sme dali, že keby si bola ženským Messi. Ondrušová L.: Takto kebyže som ženský Cristiano Ronaldo, tak by som zarábala 200</p> <p>miliónov eur ročne. Adela V. (m. o.): To je. To nie je zlé zas.</p> <p>Ondrušová L.: Akože neni... vlastne to neni úplne zlé, ale pre porovnanie</p> <p>najlepšia ženská futbalistka, ktorá je Alexia Putellas z</p> <p>FC Barcelony, zarába 400 000</p> <p>eur ročne. Takže ja som si urobila</p> <p>kalkuláciu. Čo je o 500-krát menej.</p> <p>Adela V.: 500-krát menej. Ondrušová L.: Takže keď si predstavíte, že 500 najlepších</p> <p>futbalistiek po svete hrá a dostane za to to,</p> <p>čo dostane jeden najlepší futbalista. Adela V.: Tak keď sa hovorí o tom, že nie sú... že nie...</p> <p>že ženy majú..., keď sa ženy sťažujú, že majú o 25 percent nižší plat ako muži, tak nech sa</p> <p>pozrú na ženský futbal, čo sa sťažujú, nie?</p> <p>Ondrušová L.: Tak. Adela V.: To je absurd toto.</p> <p>Koľko si zarábala, keď si začínala napríklad, ja neviem v českej lige?</p> <p>Keď si bola, tak to si mala koľko? Ondrušová L.: Bolo to 6000 českých korun?</p>	<p>Koľko peňazí je v ženskom futbale? Lebo v mužskom na svetovej úrovni</p> <p>sa hovorí o zaujímavých peniazoch. Keď to vieš porovnať percentuálne.</p> <p>Keby si bol ženský Mesii. -Kebyže som ženský</p> <p>Cristiano Ronaldo, tak by som zarábala 200 miliónov eur ročne.</p> <p>ADELA: To nie je zle. -To nie je úplne zle.</p> <p>Ale pre porovnanie. Najlepšia ženská futbalistka, ktorá je momentálne Alexia Putellas</p> <p>z FC Barcelona, zarába 400 000 eur ročne.</p> <p>Takže, ja som si urobila kalkuláciu.</p> <p>Čo je o päťstokrát menej. -Päťstokrát menej.</p> <p>-Takže, keď si predstavíte, že 500 najlepších futbalistiek</p> <p>vo svete hrá a dostane za to to, čo dostane jeden najlepší futbalista.</p> <p>-Keď sa hovorí o tom, že sa ženy sťažujú, že majú o 25 % nižší plat</p> <p>ako muži, tak nech sa pozrú na ženský futbal. Čo sa sťažujú.</p> <p>-Tak. -Koľko si zarábala,</p> <p>keď si začínala v českej lige? To si mala koľko?</p> <p>-Bolo to 6000 českých korun.</p>
---	---

Adela V.: Mesačne? **Ondrušová L.:** Mesačne.
Adela V.: No,
tak nie ročne. **Ondrušová L.:** Mesačne. Čo bolo
vlastne? Čo je

v prepočte? **Adela V.:** Málo peňazí. **Ondrušová
L.:** Málo peňazí,

ale ono sa to samozrejme a posunulo.

V Čechách sú tam 2 kluby. Sparta a Slavia Praha,
kde teraz vlastne tie ženy

už sa dokážu živiť tým futbalom. Takže akože ten
progres za ten 17... za tých 17 rokov... **Adela V.:**

Posúva sa to. **Ondrušová L.:** ... posúva.

Tie futbalistky, ktoré ešte aktívne hrávajú. Ja som
tiež bola súčasťou ešte pred rokom, keď som

aktívne hrávala, že už sa dokážu vlastne za seba
postaviť a povedať si a

vypýtať si. My sme tiež akože v Slovenskom
futbalovom zväze riešili, že... v reprezentácii,

myslím teraz, že chceme mať rovnakú vlastne
výplatu, ako majú chlapi, čo sa nám

podarilo, pozor na denných dávkach,

ale oni majú teda akože 5000-krát väčšie odmeny
ako my, lebo my nemáme

žiadne.

Ale akože tá denná dávka, ktorá ide od štátu...

Adela V.: Je rovnaká. **Ondrušová L.:** ... je
rovnaká. **Adela V.:** Ok. **Ondrušová L.:** To sme
si vydobyli my v priebehu 8 rokov, čo sme tam

staršie futbalistky, ktorí sme boli taká skupinka,
tak sme teda akože si povedali, že dupli sme si,

že? **Adela V.:** Dobre ale zas si povedzme pravdu,
že ten mužský futbal

je aj oveľa atraktívnejší pre diváka stále. No? Či?

-Mesačne?

-Mesačne.

-Tak nie ročne.

-Čo je v prepočte.

-Málo peňazí.

-Ale ono sa to, samozrejme,

posunulo. V Čechách sú dva kluby,
Sparta a Slavia Praha,

kde sa ženy dokážu živiť futbalom.
Progres za 17 rokov sa posúva.

Futbalistky, ktoré ešte aktívne
hrávajú, ja som bola súčasťou

pred rokom, keď som aktívne
hrávala, že už sa dokážeš za seba

postaviť a povedať si, vypýtať si.
My sme v Slovenskom futbalovom

zväze riešili, v reprezentácii
myslím, že chceme mať rovnakú

výplatu, akú majú chlapi.

Čo sa nám podarilo.

Na denných dávkach.

Ale oni majú 5000-krát

Väčšie odmeny,
lebo my nemáme žiadne.

Ale denná dávka od štátu
je rovnaká. To sme si vydobyli

my v priebehu ôsmich rokov,
čo sme staršie futbalistky

ako skupinka,
tak sme si povedali a dupli.

-Ale povedzme si pravdu,
že mužský futbal je oveľa

Hhh?

Ondrušová L.: Tuto by som úplne... **Adela V.:** Tak pre mňa ani ten nie je atraktívny, ale tak...

Ondrušová L.: Rozumiem, rozumiem. Ono sa to mení.

Ono sa to fakt mení. Keď som teraz pozerala, **neviem, či** tu niekto pozeral majstrovstvá Európy

ženského futbalu, čo sa diali v Anglicku,

tak to bol pre mňa brutálne zaujímavý futbal už,

ale toto by som pred 10 rokmi o ženskom futbale nepovedala, takže ono sa na to už dá pozerat'.

Už sú tam plné hľadiská, už vlastne teraz

ligy, ktoré sú okolo Slovenska, štáty, ktoré sú okolo Slovenska

a tie ligy ženské v nich už dokážu pritiahnúť toho diváka, že sú tie

štadióny plné. **Adela V.:** A dobre a prečo sa na to nedalo pozerat' pred 10 rokmi?

Čo ste tam stvárali? **Ondrušová L.:** Lebo tá.

Na niektoré zápasy sa dalo...

Adela V.: Dobre. **Ondrušová L.:** Ale teraz už je ten

trend taký, že tí tréneri, ktorí trénujú ženské mužstvá, tak už sa... už sú oveľa viac vzdelaní

ako pred 10 rokmi, lebo to sa všetko akože progresívne posúva a

jedno s druhým súvisí a z toho ženského futbalu sa stal

marketingový produkt. **Adela V. (m. o.):** Dobre a ty si ešte aj hovorila, k tomu sa na chvíľku vrátim,

aktraktívnejší pre diváka stále. Či?

Pre mňa ani ten nie je atraktívny.

-Rozumiem. Ono sa to mení. Fakt sa to mení. Keď som teraz pozerala,

neviem či niekto pozeral majstrovstvá Európy

ženského futbalu, ktoré sa konali v Anglicku, tak to bol pre mňa

brutálne zaujímavý futbal.

Ale toto by som pred 10 rokmi

o ženskom futbale nepovedala.

Takže, už sa na to dá pozerat',

sú tam plné hľadiská.

Ligy, ktoré sú okolo Slovenska,

štáty, ktoré sú okolo Slovenska, tak ženské ligy v nich

dokážu pritiahnúť diváka.

Štadióny sú plné.

-A prečo sa na to nedalo pozerat' pred 10 rokmi? Čo ste tam stvárali?

-Na niektoré zápasy sa dalo.

-Dobre.

-Ale teraz je už trend taký, že tréneri, ktorí trénujú ženské

družstvá, už sú oveľa viac vzdelaní ako pred 10 rokmi.

Progresívne sa to posúva, jedno s druhým súvisí.

Zo ženského futbalu sa stáva marketingový produkt.

ADELA: Ty si hovorila,

<p>že aj tí tréneri sú vzdelanejší, k ženám treba inak pristupovať na tréningu?</p> <p>Ondrušová L.: Áno, ja si myslím, že treba.</p> <p>Ono to je veľmi špecifické, akože my samozrejme jak máme všelijaké nálady.</p> <p>Aha, tam je pes zakopaný. Adela V.: (nezrozumiteľné) menštruačné kalendáre...</p> <p>Ondrušová L.: Tak. Niekedy sa to tak aj dialo.</p> <p>A jakože nezávidela som našim trénerom niekedy.</p> <p>Adela V.: Dobre, ale nie je to len o náladách, je to aj o nejakej fyzickej dispozícii. Ondrušová L.: Samozrejme, samozrejme, to vlastne</p> <p>je... Adela V.: Teraz myslím a naozaj s týmto... akože s tým cyklom súvisiace... Ondrušová L.: Áno, áno, áno a už v posledných rokoch sa dbá</p> <p>aj na to, že... že keď niekto... niektorá hráčka, teda nie vo všetkých kluboch, a nie vo všetkých krajinách, ale prihliada sa na to, keď... keď má žena menštruačný cyklus.</p> <p>Je tam väčšie riziko zranenia. Adela V.: A prepáč a tie baby mali napríklad rodiny? Deti?</p> <p>Teraz ja viem, že to je také, že futbalistov sa to nepýtame chlapov, ale predsa len žena matka, keď teda aj fyzicky porodí to dieťa a</p> <p>aj sa jej zmení možno nejaký ten fyzický, tá fyzická výkonnosť, tak boli tam aj takto, že</p> <p>napríklad baby s rodinami, ktoré hrali futbal? Ondrušová L.: Neboli, neboli.</p>	<p>že aj tréneri sú viac vzdelaní.</p> <p>Treba k ženám inak pristupovať na tréningu?</p> <p>-Áno. Ja si myslím, že treba. Je to veľmi špecifické.</p> <p>Ako máme všelijaké nálady. Tam je pes zakopaný.</p> <p>-Zladia menštruačné kalendáre.</p> <p>-Niekedy sa to tak aj dialo.</p> <p>Nezávidela som niekedy našim trénerom.</p> <p>-Dobre. Ale nie je to len o náladách, ale aj fyzickej dispozícii. -Samozrejme. To vlastne...</p> <p>-Aj s tým cyklom súvisiace. -Áno, áno.</p> <p>V posledných rokoch sa dbá aj na to, že keď niektorá hráčka, nie vo všetkých kluboch a všetkých krajinách, ale prihliada sa na to, keď má žena menštruačný cyklus. Je tam väčšie riziko zranenia.</p> <p>-Tie baby mali napríklad rodiny, deti? Viem, že je to také, že futbalistov chlapov sa to nepýtame, ale žena matka, keď aj fyzicky porodí dieťa, aj sa jej zmení fyzická výkonnosť, tak tam boli aj baby s rodinami, ktoré hrali futbal?</p> <p>-Neboli. Neboli. Teraz začína. Lebo ženský futbal, pred 10 rokmi</p>
---	---

<p>Ono teraz začína... , lebo ten ženský futbal pred fakt že 10 rokmi</p> <p>sa nedalo tým užiť. Takže vlastne ženy sa tomu ani tak moc nevenovali profesionálne a skôr teda akože</p> <p>odstúpili, keď... keď boli tehotné, tak už prestali hrať s futbalom a tak. A teraz už je tá</p> <p>situácia iná a už sú futbalistky, ktoré... jedna je z mojich najlepších kamarátok,</p> <p>ktoré... ktorá porodila pred... pred rokom, tak nejak, a bude si brať, bude si brať</p> <p>svojho malého napríklad na zápasy a chce pokračovať ďalej vo futbale, lebo tam, lebo to chce,</p> <p>jedna vec a lebo sú jej prispôsobené podmienky.</p> <p>Adela V.: Inak to je sranda. Teraz som si spomenula na to,</p> <p>že keď sme sa hrali v detstve na tehotné, takže si dávali futbalovú loptu pod tričko. Ondrušová L.: Inak aj ja.</p> <p>Adela V.: To nerobím, hej? Na to sa to dá využiť.</p> <p>Prečo si sa potom rozhodla, že to chceš celé ukončiť? Ondrušová L.: Už ma to prestalo baviť.</p> <p>Naplnil sa taký ten pohár, aj keď to bola pre mňa, stále je vlastne vášeň obrovská,</p> <p>lebo akože zostala som pri tom futbale pri trénovaní, len nechcela som vlastne... už som</p> <p>cítila, že tomu nechcem obetovať toľko času, že už som cítila napríklad ja... ja</p> <p>chcem si napláňovať víkend.</p> <p>Adela V.: Čo teraz robíš s víkendami?</p> <p>Ondrušová L.: Ja mám také programy.</p> <p>Adela V.: Čo, bola si v zoolologickej konečne, alebo... Ondrušová L.: V zoolologickej pražskej, taká dobrá, no, nie?</p> <p>Čo mi napadne. Adela V.: Že teda si slobodná</p>	<p>sa nedalo tým užiť, takže ženy sa tomu ani veľmi nevenovali</p> <p>profesionálne. Skôr odstúpili, keď boli tehotné, prestali hrať</p> <p>futbal. Teraz je situácia iná. Už sú futbalistky, jedna</p> <p>z mojich najlepších kamarátok, ktorá porodila pred rokom, a bude</p> <p>si brať svojho malého na zápasy. Chce pokračovať vo futbale,</p> <p>lebo to chce. Jedna vec. A sú jej prispôsobené podmienky.</p> <p>-To je sranda. Keď sme sa hrali v detstve na tehotné, dávali sme si</p> <p>futbalovú loptu pod tričko.</p> <p>-Inak aj aj.</p> <p>-Na to sa to dá využiť. Prečo si sa rozhodla, že to chceš celé ukončiť?</p> <p>-Prestalo ma to už baviť. Naplnil sa pohár. Aj keď je to</p> <p>stále pre mňa obrovská vášeň, lebo som zostala pri futbale,</p> <p>pri trénovaní, ale už som cítila, že tomu nechcem obetovať</p> <p>toľko času. Cítila som, že si chce, napláňovať víkend.</p> <p>-Čo teraz robíš s víkendami?</p> <p>-Ja mám také programy.</p> <p>-Bola si konečne v zoolologickej.</p> <p>-V pražskej zoolologickej</p> <p>je taká dobrá. Nie.</p> <p>Čo mi napadne.</p>
---	---

<p>a zrazu sa ti lepšie dýcha. Teraz prejdem k inej téme, ktorá je aj odčítateľná napríklad na tvojom Instagrame. Rozhodla si sa, aj tak si cítila,</p> <p>že by si chcela zverejniť svoju orientáciu. Akú zmenu to prinieslo?</p> <p>Keď hovoríme napríklad o rodine alebo vyslovene o tebe samej.</p> <p>Ondrušová L. (m. o.) Tak čo sa týka mňa,</p> <p>bolo to totálne odľahčenie, totálne odľahčenie akože celkové, zo mňa... zo mňa úplne spadli okovy, kamene, hocičo a mohla som</p> <p>kludne napríklad akože v mojom každodennom živote vyjsť s priateľkou von za ruku</p> <p>a nemať v hlave otázky, že teraz akože kto nás uvidí, kde nás uvidí</p> <p>a tak. A čo sa týka akože mojej rodiny, tak ja som mala v súrodencoch obrovskú podporu a mala som hrozný strach</p> <p>to zdeliť mojim rodičom. Z toho som mala asi najväčší strach</p> <p>a po uvažovaní, akože po dlhých rokoch, dá sa povedať, nie mesiacoch, rokoch,</p> <p>som teda zdelila mojou takou formou,</p> <p>ktorú som si vybrala, aj mojim rodičom a oni sú... oni sú že naj, naj,</p> <p>uhh, najlaskav... oni majú najväčšie podľa mňa srdce na svete a</p> <p>prechádzajú si momentálne nejakým procesom prijatia</p>	<p>-Zrazu si slobodná a lepšie sa ti dýcha. Teraz prejdem k inej téme, ktorá je aj odčítateľná na tvojom</p> <p>Instagrame. Rozhodla si sa, aj si tak cítila, že by si chcela zverejniť svoju orientáciu. Akú zmenu to prinieslo?</p> <p>Keď hovoríme o rodine alebo o tebe samej.</p> <p>LUCIA: Čo sa týka mňa, bolo to totálne odľahčenie. Celkové.</p> <p>Zo mňa spadli okovy, kamene, hocičo.</p> <p>Mohla som pokojne v mojom každodennom živote vyjsť s priateľkou von za ruku a nemáte v hlave otázky, kto nás uvidí, kde nás uvidí a tak.</p> <p>Čo sa týka mojej rodiny, ja som mala v súrodencoch obrovskú podporu. Mala som strach povedať to mojim rodičom.</p> <p>Z toho som mal asi najväčší strach. Po uvažovaní, po dlhých rokoch, dá sa povedať, nie mesiacoch, ale rokoch,</p> <p>som to povedala mojou formou, ktorú som si vybrala, aj mojim rodičom. Oni sú naj.</p> <p>Najlaskavejší. Majú najväčšie srdce na svete.</p>
--	---

<p>a ja to úplne celé a celé to akceptujem a rešpektujem</p> <p>a cítiť z nich, že... že to prijímajú, pomaličky ale isto</p> <p>a som za to hrozne rada.</p> <p>Adela V.: A čoho si sa bála?</p> <p>Ondrušová L.: Odmietnutia. Adela V.: (nezrozumiteľné) pocit, že by som aj tvojim rodičom zatlieskala za toto, ale hneď som skočila...; POTLESK</p> <p>Adela V.: ... hneď som skočila</p> <p>do otázky. POTLESK</p> <p>Adela V.: Niečoho, niečoho si sa bála, bála si sa niečoho konkrétneho pri reakcii rodičov?</p> <p>Ondrušová L.: Ja som sa bála odmietnutia.</p> <p>Adela V.: Že by povedali čo? Že nie si naša dcéra alebo...?</p> <p>Ondrušová L.: Že... že... choď preč.</p> <p>Akože ja som vedela mojím racionálnym rozmýšľaním, že to tak nebude,</p> <p>ale ten strach tam bol, bol obrovský, ja som si ho možno aj sama... sama ešte zväčšovala a sama v sebe.</p> <p>Adela V.: Nejaký z tých strachov sa teda naplnil</p> <p>možno aj v tých iných kontaktoch, že ťa prekvapil, možno nejaký známy, hoc ti na ňom nezáleží, ale že si mala nejakú reakciu, ktorá by ťa prekvapila? Ondrušová L.: Nie.</p> <p>Asi mám natoľko takú bublinu, že... že...</p> <p>že... ma nič neprekvapilo nejakým negatívnym,</p>	<p>Prechádzajú si momentálne procesom prijatia. A ja to úplne celé akceptujem, rešpektujem. Cítiť z nich, že to prijímajú.</p> <p>Pomaly ale isto. Som za to veľmi rada.</p> <p>-Čoho si sa bála? -Odmietnutia.</p> <p>-Inak, mám pocit, že by som tvojim rodičom aj zatlieskal a za toto, ale hneď som skočila do otázky.</p> <p>POTLESK</p> <p>Niečoho si sa bála? Bála si sa niečoho konkrétneho pri reakcii rodičov? -Bála som sa odmietnutia.</p> <p>-Že by povedali čo? Že nie si naša dcéra? -Že by povedali choď preč. Ja som vedela mojím racionálnym rozmýšľaním, že to tak nebude, ale ten strach tam bol obrovský.</p> <p>Ja som si ho ešte sama v sebe zväčšovala.</p> <p>-Nejaký zo strachov sa naplnil? Možno v iných kontaktoch. Že ťa prekvapil nejaký známy, hoci ti na ňom nezáleží, ale že by si mala reakciu, ktorá by ťa prekvapila. -Nie, asi mám takú bublinu,</p>
--	--

<p>skôr pozitívnym. Skôr to bolo tak, že... že vlastne</p> <p>mi písali ľudia, že tak ty máš akú odvalu a že ja by som hrozne chcela, aby takéto niečo...</p> <p>oznámene takéhoto niečoho alebo vlastne aby sa také niečo vôbec nemuselo oznamovať, prvá vec a druhá vec, že keď už</p> <p>tak... tak aby... Adela V.: To bolo úplne normálne. Ondrušová L.: Úplne normálne. Bežné. Adela V.: Ono, možno že to nie je úplne o tom, že čo človek</p> <p>oznamuje, ale v akej energii to robí, niektorí ľudia keď oznamujú niečo</p> <p>v nejakom samotnom nepresvedčení alebo strachu, alebo v nejakom kŕči, tak potom</p> <p>môže prísť aj taká veľmi možno aj podobne naladená reakcia.</p> <p>Takže tým, že si to mala v sebe úplne čisté, tak to tak aj zarezonovalo. Keď sme tu mali transrodovú</p> <p>hostku, tak vlastne ona žije v jednom krásnom tolerantnom svete,</p> <p>pretože ona je so sebou tak vyrovnaná, že z nej nevyžaruje nič, čo by niekoho iritovalo. Takže tá iritácia</p> <p>neprihádza z orientácie, z transrodovosti, ale z nevyrovnania so sebou</p> <p>samým, ktorá potom môže prinášať tie zvláštne reakcie, takže to sa možno</p> <p>udialo. Ale zaujímavé je, že ty učíš. Ty učíš na škole, tí učíš nemčinu, telesnú.</p> <p>Tam si sa nebála, aké budú... teraz sa už bavíme o tom, že naozaj sa môžeš báť, že sú nejakí veľmi,</p> <p>ja to nechcem ani nazývať konzervatívni, lebo to... to nie je konzervatívne, to je...</p>	<p>že ma neprekvapil.</p> <p>nikto ničím negatívnym. Skôr pozitívne.</p> <p>Písali mi ľudia, že ty máš akú odvalu. Ja by som veľmi chcela,</p> <p>aby oznámene takéhoto niečoho, aby sa také niečo nemuselo</p> <p>oznamovať. Prvá vec. A keď už, tak aby.</p> <p>To bolo úplne normálne. -Úplne normálne.</p> <p>-Možno to nie je úplne o tom, čo človek oznamuje, ale v akej</p> <p>energii to robí. Niektorí ľudia, keď oznamujú v samotnom</p> <p>nepresvedčení, strachu alebo kŕči, tak môže prísť možno aj podobne</p> <p>naladená reakcia. Tým, že si to mala v sebe čisté, aj to zarezonovalo.</p> <p>Keď sme tu mali transrodovú hostku, ona žije v jednom krásnom,</p> <p>tolerantnom svete, lebo je so sebou tak vyrovnaná, že z nej nevyžaruje</p> <p>nič, čo by niekoho iritovalo. Takže tá iritácia neprihádza</p> <p>z orientácie, transrodovosti, ale z nevyrovnania so sebou samým,</p> <p>ktorá potom môže prinášať zvláštne reakcie. To sa teda možno udialo.</p> <p>Zaujímavé je, že ty učíš na škole nemčinu a telesnú. Tam si sa nebála.</p> <p>Lebo sa môžeme rozprávať o tom, že sú nejakí, ani nechcem nazvať,</p>
---	---

to je obmedzené, tam, že tam budú nejakí obmedzení rodičia, ktorí možno nejak zle zareagujú? **Ondrušová L.:** Určite akože aj... aj

v tomto ohľade, bolo... som mala nejaké strachy, ale skôr som myslela na tých študentov,

akože aj keď dnešná generácia je trošku na tom inak v tom vnímaní tejto témy,

ale ja mám hrozne krásne vytvorený vzťah s mojou triedou, ja som aj triedna.

Adela V.: Koľko majú rokov, to sú akí veľkáči?

Ondrušová L.: 15 – 16. **Adela V.:** Okej. Aká bola ich reakcia?

Oni boli úplne perfektní, oni

mi vlastne na druhý deň, ako som to **postla**, tak na druhý deň zavesili si dúhovú vlajku do triedy.

Ja som sa rozplakala na mieste. To nasleduje,

d'alšie reakcie. Ja som si to **postla** na Instagram, že akú mám ja perfektnú triedu,

že ako s nimi dobre ja pracujem teda a na druhý deň bola strhnutá tá

vlajka v triede a moji žiaci to začali riešiť.

Normálne si vypýtali od sekretariátu kamery záznamové... **Adela V. (m. o.):** Že kto to

dal dole. **Ondrušová L.:** Kto to dal dole, lenže my máme takú smolu na našej triede,

že tam neni nastavená tá kamera. **Adela V.:** Aha.

Ondrušová L.: Že nevidí vlastne... **Adela V.:** Že vy ste to vlastne nezistili.

Ondrušová L.: Ale! Vlastne dobre. **Adela V.:**

Detektívka. Ondrušová L.: Lebo

že sú konzervatívni, lebo to nie je konzervatívne, to je obmedzené.

Teda, že budú obmedzení rodičia, ktorí zle zareagujú?

-Určite aj v tomto ohľade som mala strachy. Ale skôr som myslela

na študentov. Aj keď dnešná generácia je na tom trochu inak

vo vnímaní tejto témy.

Ja mám krásne vytvorený vzťah

s mojou triedou, ja som triedna.

-Koľko majú rokov?

-Pätnásť, šestnásť.

-Aká bola ich reakcia?

-Boli perfektní. Keď som to **poslala**, na druhý deň zavesili

dúhovú vlajku do triedy.

Ja som sa rozplakala na mieste.

Nasledujú d'alšie reakcie.

Poslala som to na Instagram,

akú máme dobrú triedu, ako s nimi dobre pracujem.

Na druhý deň bola tá vlajka strhnutá. Moji žiaci to začali

riešiť. Normálne si vypýtali od sekretariátu kamerové záznamy.

ADELA: Že kto to dal dole.

-Kto to dal dole. Lenže my máme

smolu na našej triede, že tam nie je nastavená kamera.

Nie je vidieť.

-Takže ste to nezistili.

-Ale vlastne dobre. Lebo potom by

potom by tam prišla nejaká akože konfrontácia s tými žiakmi a možno by to vôbec nerobilo nejakú dobrú atmosféru na škole alebo voči mne, voči tým žiakom a len potom vlastne urobili...

urobili druhú a doteraz nám tam visí tá vlajka.

Adela V.: Okej. Aj keby tam bola jeden deň, ten symbol podpory je jasný.

A že to tam skrátka je. Ešte ma v závere zaujíma

aj to, že ty trénuješ. Ty máš svoju futbalovú akadémiu. **Ondrušová L.:** Áno.

Adela V.: Ktorá sa volá presne

Luja
Football Academy, predstavte si a

napríklad, ja som rozmýšľala aj nad tým, že... že jednak môže mať človek predsudok, že môjho syna bude trénovať žena. Teraz už sa ne bavíme o orientácii, neorientácii, ale žena skrátka že bude trénovať futbal. Potom som si povedala, že to vlastne môže byť veľmi zaujímavé, že sa naučíš

aj futbal, ale zároveň sa naučíš možno aj nejakej komunikácie so ženami,

že práve ten čisto mužský futbalový kolektív môže byť veľmi jednostranný, že to je v takom

vyváženom niečom namiešané. Tak aké sú zase pohľady rodičov alebo

možno teda detí, ktoré trénuješ.

Ondrušová L.: No tak tí rodičia vlastne vedia,

komu dávajú trénovať svoje deti a oni si vždy prečítajú, že... že kde som bola,

čo som bola, ako som bola, prečo som bola a to už... **Adela V.:** A to ich zaujíma. **Ondrušová L.:**

A to ich zaujíma.

Plus to je tak... vlastne také plus, keď som žena.

prišla konfrontácia s tými žiakmi

a možno by to vôbec neurobilo dobrú atmosféru na škole, alebo voči mne,

voči žiakom. Potom urobili druhú a doteraz nám tam visí tá vlajka.

-Aj keby tam bola jeden deň, symbol podpory bol jasný,

že to tam skrátka je. Ešte ma v závere zaujíma. Ty aj trénuješ.

máš svoju futbalovú akadémiu.

-Áno.

-Ktorá sa volá presne
Luja Football Academy.

Predstavte si. Ja som rozmýšľal aj nad tým, že človek môže mať

predsudok, že môjho syna bude trénovať žena, teraz sa ne bavíme

o orientácii, ale skrátka žena bude trénovať futbal.

Ale môže to byť zaujímavé, že sa naučíš futbal, ale zároveň

sa naučíš aj komunikácii so ženami, že čisto mužský futbalový kolektív

môže byť veľmi jednostranný. Je to v niečom vyváženom namiešané.

Aké sú pohľady rodičov, alebo možno detí, ktoré trénuješ?

-Rodičia vedia, komu dávajú trénovať svoje deti. Oni si

prečítajú, kde som bola, čo som bola, ako som bola, prečo som bola.

-A to ich zaujíma.

-To ich zaujíma.

Adela V.: No. **Ondrušová L.:** Pre nich a oni sú veľmi radi.

Adela V.: A v čom je to pre nich plus?

Ondrušová L.: Presne ako si popísala, že... že... že...

možno to búra... možno tí rodičia v tom vidia aj to, že to búra

nejaký stereotyp, že prečo by mohli byť len dobrí

mužskí tréneri.

A ale myslím si, že hlavne dbajú na to,

že vlastne že čo... čo... čo... mám za sebou. **Adela V.:**

A čo z toho potom vylezie. Máš

chlapcov

alebo dievčatá, alebo oboje? **Ondrušová L.:**

Mám aj aj, aj aj. **Adela V.:** Aj aj. Jej, to je veľmi zlaté.

Ďakujem veľmi pekne za to, že si v tej Prahy prišla,

že ste prišli, lebo myslím, že je tu aj teda aj tvoja priateľka, aj tvoji rodičia, ktorí si už **vyslúžili**

jeden potlesk, tak ja teraz si myslím, že ten jeden záverečný určite

patrí Lucii Luji Ondrušovej.

Ondrušová L.: Ďakujem veľmi pekne.

POTLESK

Adela V.: Ďakujem veľmi pekne.

POTLESK

Adela V.: Michal Kimlička, Lukáš Kimlička, pán Peter

Kučera. To boli naši dnešní hostia a pozývam aj Janais.

POTLESK

Ste veľmi milí. Ďakujeme, že ste tu boli. Dúfam, že vám

dnešný hostia niečo dali na zamyslenie a že... že

Je to plus, keď som žena.

-No.

-Pre nich. Sú veľmi radi.

-V čom je to pre nich plus?

-Presne ako si popísala.

Možno to búra... Rodičia v tom

možno vidia aj to, že to búra stereotypy.

Že prečo by mohli byť dobrí len **mužský** tréneri.

Ale myslím, že hlavne dbajú na to, čo mám za sebou.

-A čo z toho potom vylezie.

Máš chlapcov, dievčatá alebo oboje?

-Aj aj.

-To je veľmi zlaté. Ďakujem,

že si z Prahy prišla. Že ste prišli, lebo myslím, že je tu s tebou

aj tvoja priateľka, aj tvoji rodičia, ktorí si už **vyslúžil**

jeden potlesk. Myslím, že ten záverečný určite patrí

Lucii Luji Ondrušovej.

-**Ďakujem veľmi pekne.**

POTLESK

-Ďakujem veľmi pekne.

Michal Kimlička, Lukáš Kimlička, pán Peter Kučera.

To boli naši dnešní hostia.

Pozývam aj Janais.

Ste veľmi milí, ďakujeme, že ste tu boli. Dúfam, že vám dali dnešní

hostia niečo na zamyslenie.

Pri prvých dvoch som pochopila,

som vlastne pri tých prvý dvoch pochopila, že mať jedného rezervného nie je zlé.

Takzvané na súčastičky, keby sa niečo **stalo** a vidíme sa pri ďalšom Trochu inak,

či už tu v štúdiu L plus S alebo s vami doma, keď nás budete sledovať na Dvojke o 2 týždne.

Dovidenia, pekný večer.

POTLESK

ZÁVEREČNÁ ZNELKA

že mať jedného na rezervu nie je zlé. Takzvané na súčastičky,

keby sa niečo **stal**. Vidíme sa pri ďalšom Trochu inak v štúdiu L+S,

alebo s vami doma, keď nás budete sledovať na Dvojke o dva týždne.

Dovidenia. Pekný večer.

POTLESK

© ROZHLAS A TELEVÍZIA SLOVENSKA
2023

TITULKY PRIPRAVIL R. STACHO,
TELEDATA, S.R.O.